časopis gréckokatolíckej cirkvi · 40. ročník · číslo 11 · 25.05.2008

slovo

Modlitba musí vytvárať nové „miesta nádeje“
Homília Svätého Otca Benedikta XVI. z USA

Postihnuté dieťa – požehnanie či prekliatie?

Ponúkam svoju ochotu
Rozhovor s Mons. Stanislavom Zvolenským, novým bratislavským arcibiskupom a metropolitom

KEĎ SA CIRKEV ROZVÍJA
Reorganizácia rímskokatolíckych diecéz

POŠA
Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky

Igor ZIMOVČÁK

Do Prešovského arcibiskupstva patrí aj gréckokatolícka farnosť Poša, ktorá sa nachádza v protopresbyteráte Vranov nad Topľou – mesto. Ako cirkevná obec s cerkvou sa spomína už od roku 1721. Pôvodná cerkov bola postavená v barokovo-klasicistickom štýle a stojí dodnes.

Keďže pôvodný chrám nevyhovoval po stavebno-technickej stránke a vzhľadom na počet veriacich ani svojou kapacitou, túžbou veriacich bolo postaviť nový chrám, ktorý by zodpovedal väčšiemu počtu ľudí, ich náboženským potrebám, ktorý by lepšie pokryl pastoračné a duchovné potreby farnosti. To sa mohlo udiať až po nežnej revolúcii, keď sa dalo reálnejšie uvažovať o možnosti postaviť nový chrám. V roku 1994 sa začalo s prípravnými prácami a po všetkých schváleniach na úradoch bolo v jeseni roku 1995 vydané stavebné povolenie. Základný kameň bol posvätený na sviatok svätej Päťdesiatnice v roku 1996. Toto všetko sa zrealizovalo za pôsobenia vtedajšieho duchovného otca Michala Vasiľa. Financovanie stavby bolo z viacerých zdrojov: zo zbierok a darov miestnych veriacich, zo sponzorských príspevkov a iných zbierok, ktoré sa konali na území celého arcibiskupstva, ako aj z príspevkov zahraničných nadácií.

Novopostavený farský chrám sa nachádza v ťažiskovom, kompozične dominantnom území obce. Hlavný vstup zo západu pod vežou, v ktorej sú tri zvony, je orientovaný k centru dediny. Architektonický návrh chrámu svojím trojpriestorovým usporiadaním nadväzuje na pôvodné princípy gréckokatolíckych chrámov stavaných na našom území. Chrám bol navrhnutý pre približne 350 ľudí – priestory hlavnej lode a chóru. Autormi projektu boli Ing. arch. J. Los-Chovanec, Ing. arch. J. Bednár a na projekte spolupracoval Ing. arch. J. Balog.

Po dokončení novostavby chrámu aj s inštalovaným ikonostasom, lavicami a ostatným zariadením a po vykonaní terénnych úprav okolo chrámu, gréckokatolícky farský Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky v Poši posvätil 14. mája 2000 J. E. Mons. ThDr. Ján Hirka, vtedajší prešovský biskup. ■

KOŠICE-ZÁPAD
Chrám svätých apoštolov Petra a Pavla

Michal Hospodár
Jozef Miňo

Spoločenstvo veriacich na sídlisku Terasa v Košiciach začalo svoj samostatný život v roku 1991. V roku 1993 bol za duchovného správcu vymenovaný o. Michal Hospodár. Sv. liturgie sa slávili v provizórnych priestoroch na viacerých miestach. Až po vzniku Košického apoštolského exarchátu (1997) sa kanonicky zriadila samostatná farnosť, v ktorej naďalej ako farár pôsobil o. Michal Hospodár. V roku 1995 sa farské spoločenstvo rozhodlo vybudovať vlastný farský chrám s farou.

Základný kameň budúceho chrámu posvätil Boží služobníka pápež Ján Pavol II. počas svojej druhej apoštolskej cesty na Slovensku 2. júla 1995 v Košiciach. Práce na stavbe sa začali 20. júna 1996.

Autorom projektu a architektonického riešenia je dnes už nebohý Ing. arch. Michal Baník. Chrám so svätyňou na východnej strane a vstupom na západnej strane kompozične skĺbuje vyššiu hmotu hranola s trojuholníkovou základňou a nižšiu valcovitú hmotu s kruhovou základňou. Vyššia hmota, ktorá predstavuje vlastný priestor chrámu, je hore ukončená kupolou diskového tvaru. Hmota hranola so stúpajúcou výškou smerom k svätyni svojím architektonickým ponímaním evokuje symbol Najsvätejšej Trojice, obopínajúce časti valcovej hmoty, a hlavne kruhová kupola symbolizujú Božiu nekonečnosť a Božiu prítomnosť. Kapacita chrámu je 450 miest, z toho 225 miest na sedenie (asi 80 na chóre). Úžitková plocha chrámu je 463 m2. Vzácnou súčasťou interiéru je ikonostas, ktorý napísal majster Edmund Bachmann v Norimberku. Ikony sú písané technikou ruskej ikonopiseckej školy s precíznym spracovaním detailov.

Modlitby, obety a úsilie veriacich boli vypočuté v Jubilejnom roku 2000. Vladyka Milan Chautur, vtedajší košický exarcha, posvätil nový Chrám sv. Petra a Pavla na Toryskej ulici. Bol to prvý nový gréckokatolícky chrám v Košiciach po roku 1989. ■

Neprehliadnite

Modlitba musí vytvárať nové „miesta nádeje“ 4 – 5
Homília Svätého Otca Benedikta XVI. pri príležitosti jeho návštevy v USA.

Keď sa cirkev rozvíja 12 – 13
Po zmene usporiadania našej cirkvi sa reorganizácie dočkala aj západná provincia rímskokatolíckej cirkvi u nás.

Nové diecézy na Slovensku 14 – 15
Na Slovensku vznikli dva nové cirkevné subjekty – Bratislavské arcibiskupstvo a Žilinské biskupstvo.

Ponákam svoju ochotu 16 – 17
Rozhovor s Mons. Stanislavom Zvolenským, novým arcibiskupom a metropolitom v Bratislave.

Postihnuté dieťa – požehnanie či prekliate? 20 – 21
„Vaše dieťa bude postihnuté“ – veta meniaca život rodiča i celej rodiny. Ktoré riešenie si vybrať – „ťažký“ život alebo „ľahkú“ smrť?

slovo
Časopis gréckokatolíckej cirkvi
http://slovo.grkatpo.sk/

VYDAVATELIA
Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, Hlavná 1, 081 35 Prešov, IČO 00179205
Petra, n. o., Hlavná 1, 080 01Prešov, IČO 37886622
Cirkevné schválenie: Gréckokatolícky arcibiskupský a metropolitný úrad v Prešove, č.j. 3317/99.

ŠÉFREDAKTOR
ThLic. Juraj Gradoš (sefredaktor@grkatpo.sk)

ZÁSTUPCA ŠÉFREDAKTORA
Mgr. Drahomíra Kolesárová (slovo@grkatpo.sk)

CENZOR
Anton Mojžiš

REDAKTORI
PaedDr. Helena Krenická (slovo1@grkatpo.sk)
Mgr. Marica Kipikašová (slovo2@grkatpo.sk)

JAZYKOVÁ ÚPRAVA
PhDr. Adriana Matoľáková

ADRESA REDAKCIE
SLOVO, Hlavná 1, P. O. Box 204, 080 01 Prešov
tel.: 051 – 7731 481, 0911 711 263

ČÍSLO ÚČTU
400 180 6151/7500, SWIFT KÓD: CEKO SK BX, špecifický symbol: 2008

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Neoznačené snímky pochádzajú od autora článku. Za obsah inzerátov neručíme.

TLAČ A DISTRIBÚCIA
AlfaPRINT, Martin

ISSN 1335-7492

TITULNÁ STRANA
Novovymenovaní rímskokatolícki diecézni biskupi
(Snímka: TK KBS/Peter Zimen)

Už nevládzem!

Ó, predrahé a úctyhodné Telo, stánok Slova Božieho, zbav svojich sluhov od pozemských bied a pokušení i od všetkých ťažkostí. Udeľnám vo svojom kráľovstve život večný pre svoje veľké milosrdenstvo. (veršová sloha večierne sviatku Najsvätejšej Eucharistie)

Mikuláš Jančuš
člen redakčnej rady

Posila a pomoc sú slová, ktorých význam si plne uvedomíme až vo chvíľach, keď sme vyčerpaní a často aj unavení životom. Až vtedy sa začneme zamýšľať nad tým, kde sa na tomto svete dá znova získať stratená sila a kde možno nájsť oporu v našej slabosti. Veď dovtedy na to nebol čas. Rodina, práca a naše záľuby hltajú náš čas a my to nevieme ustriehnuť. Nestíhame už takmer nič, aj keď toho robíme stále viac a viac. Zastavíme sa až kdesi nad priepasťou, keď sme celkom slabí, vyčerpaní a unavení kolobehom hektických dní.

Hneď sa nám ponúka niekoľko možností, ako si oddýchnuť. Dnes je moderné „vypnúť“, utiecť ďaleko od všetkého, najlepšie niekam bez mobilného signálu či televízie. Ale takto sa nám nič nepodarí vyriešiť. Naopak, starosti a povinnosti len odložíme. A tak sa stáva, že sme na tom v konečnom dôsledku ešte horšie. Je tu však aj šanca celkom iného riešenia problému vyčerpanosti. Riešenie, ktoré nemá len dočasný charakter. V našej uponáhľanosti a vyčerpanosti nám pomôže, ak si počas každého z našich rušných dní plných povinností nájdeme chvíľku na duchovné zotavenie sa. Chvíľku, keď si intenzívne oddýchneme a načerpáme nové, hlavne psychické sily.

Kde možno nájsť takéto oázy pokoja a oddychu? Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že každý náš chrám je takýmto relaxačným miestom. Najsvätejšia Eucharistia, živý Boh, ktorý tam v podobe chleba prebýva v každej chvíľke dňa. Čaká len na to, kedy vstúpime do jeho domu, pokľakneme a položíme pred jeho tvár ťažkosti dňa: „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ (Mt 11, 28). Jemu smieme povedať všetko to, čo nás počas dňa potešilo, ale aj zarmútilo. Vypočuje nás. Je pozorný na každé naše slovo. Alebo ak už sme celkom unavení a nevládzeme, stačí len v tichosti načúvať, nehovoriť nič, veď on pozná všetko, nič mu nie je skryté. Náš Pán vypočuje každého, kto k nemu prichádza s otvoreným srdcom. Milosť a sila, ktorá vychádza z jeho prítomnosti v bohostánku, je taká mystická, intenzívna a plná pokoja, že nie je možné, aby sme čo i len po chvíľke strávenej v jeho blízkosti neodchádzali posilnení a povzbudení.

Nie je ľahké nájsť a vyčleniť si chvíľku, ktorá bude venovaná len nám a Ježišovi. Z našej strany treba urobiť len jedno, prvý krok, prvé rozhodnutie. Boh nikoho k ničomu nenúti, sami musíme pocítiť potrebu jeho blízkosti a pomoci. Smieme prijať jeho pozvanie len v úplnej slobode a otvorenosti. Ako odmenu za našu námahu nám udelí bohatým priehrštím svoje dary pokoja a sily. To, čo dostaneme ako dar lásky od Boha prostredníctvom adorácie pred eucharistickým Ježišom, nemôžeme nájsť nikde inde vo svete. Lebo kde inde sa dá stretnúť s Bohom v takomto bezprostrednom kontakte ako v Eucharistii?

Prajem a zo srdca si želám, aby každý z nás objavil bohatstvo a silu, ktoré sú ukryté vo chvíľach odovzdanosti sa do Božej lásky pred bohostánkom.

Skúsme sa v tých najťažších a najrušnejších chvíľach dňa zastaviť v chráme, kde nás čaká posila a pomoc do všetkých našich chvíľ – krásnych a príjemných, ale hlavne do tých, na ktoré vlastnými silami už nestačíme. Všetko odovzdajme Bohu vo chvíľkach úprimnej modlitby. ■

Po homíliách z výnimočných okamihov našej cirkvi sa vraciame späť k príhovorom Svätého Otca Benedikta XVI. Tento odznel na štadióne Yankees v New Yorku pri príležitosti jeho nedávnej návštevy USA 21. apríla 2008.

MODLITBA MUSÍ VYTVÁRAŤ nové „miesta nádeje“

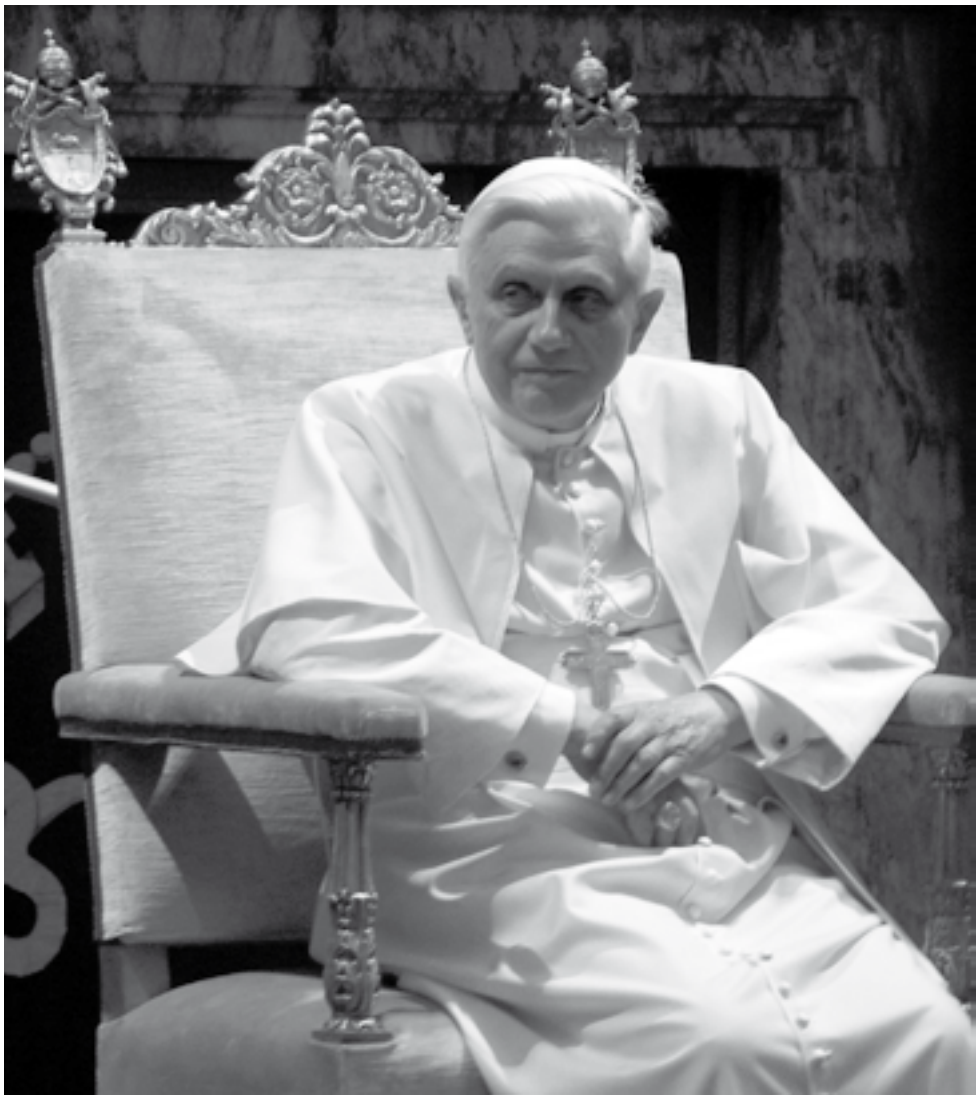

Ilustračná snímka. Snímka: upload.wikimedia.org

Drahí bratia a sestry v Kristovi,

Ježiš hovorí svojim apoštolom, aby vložili ich vieru do neho, pretože on je „cesta, pravda a život“ (Jn 14, 6). Kristus je cesta, ktorá vedie k Otcovi; pravda, ktorá dáva zmysel ľudskej existencii a tiež zdroj takého života, ktorý je večnou radosťou so všetkými svätými v nebeskom kráľovstve. Vezmime si k srdcu tieto Pánove slová. Obnovme vieru v neho a vložme všetku našu nádej do jeho prisľúbení!

S týmto povzbudením k zachovaniu viery adresovanému Petrovi (porov. Lk 22, 32; Mt 16, 17) vás srdečne všetkých pozdravujem. Moc Božieho slova, s autoritou ohlasovaná apoštolmi a s vierou prijímaná, dokáže vytvoriť jednotu, schopnú prekonať rozdelenia, vyplývajúce z ľudskej obmedzenosti a slabosti. Tu nám je pripomenutá jedna základná pravda: že jednota Cirkvi nemá žiaden iný základ ako Božie slovo, ktoré sa stalo telom v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Všetky vonkajšie znaky jej identity, všetky štruktúry, asociácie a programy – akokoľvek platné či dokonca podstatné – môžu existovať a existujú nakoniec jedine preto, aby podporovali a rozvíjali najpodstatnejšiu jednotu, ktorá je – v Kristovi – neporušiteľným Božím darom jeho Cirkvi.

Ako vidíme vo vkladaní rúk na prvých diakonov, jednota Cirkvi je „apoštolská“, čiže založená na apoštoloch, ktorých si Kristus vybral a ustanovil za svedkov svojho vzkriesenia, a je zrodená z toho, čo Písmo nazýva „poslušnosť viery“ (Rim 1,5; Sk 6, 7).

Autorita. Poslušnosť. Aby sme boli otvorení, nie sú to práve najjednoduchšie slová k ohlasovaniu v týchto dňoch. Slová ako tieto predstavujú dnes „kameň úrazu“ pre mnohých našich súčasníkov, obzvlášť v spoločnosti, ktorá prirodzene dáva veľkú váhu osobnej slobode. A predsa, vo svetle našej viery v Ježiša Krista – ktorý je „cesta, pravda a život“ – sa dostávame k plnému významu týchto slov, k ich hodnote a dokonca kráse. Evanjelium nás učí, že pravú slobodu, slobodu Božích detí, možno nájsť iba v obetovaní seba samého – a to je súčasťou mystéria lásky. Iba v obetovaní seba samých, ako nám hovorí Pán, skutočne objavíme seba samých (porov. Lk 17, 33). Skutočná sloboda kvitne, keď sa vzdialime od jarma hriechu – ktoré zatemňuje naše vnímanie a oslabuje naše odhodlanie – a uvidíme zdroj našej úplnej radosti v ňom, ktorý je nekonečnou láskou, nekonečnou slobodou a životom bez konca. „V jeho vôli je náš pokoj.“

Pravá sloboda je preto nezaslúženým darom od Boha, ovocím obrátenia k jeho pravde – pravde, ktorá nás oslobodí (porov. Jn 8, 32). A taká sloboda v pravde so sebou prináša nový a oslobodzujúci pohľad na skutočnosť. Keď sa vložíme do „Kristovho zmýšľania“ (porov. Flp 2,5), otvoria sa nám nové horizonty! Vo svetle viery, uprostred spoločenstva Cirkvi nájdeme tiež inšpiráciu a silu, potrebnú na to, aby sme sa stali kvasom evanjelia v tomto svete. Staneme sa svetlom sveta, soľou zeme (porov. Mt 5, 13 – 14), ktorým je zverená úloha pripodobňovať naše životy a svet, v ktorom žijeme, vždy viac k spásnemu Božiemu plánu.

Úžasný pohľad na svet, pretvorený oslobodzujúcou pravdou evanjelia, sa odráža v opise Cirkvi, keď svätý apoštol Peter nám hovorí, že vzkriesený Kristus je uholným kameňom veľkého chrámu, ktorý je ešte aj dnes vytváraný v Duchu. A my, časti jeho tela, sme sa krstom stali „živými kameňmi“ toho chrámu, čím sa stávame – vďaka milosti – účastnými Božieho života, požehnanými slobodou Božích detí a schopnými prinášať duchovné obety,

ktoré sú mu príjemné (porov. 1 Pt 2, 5). Aká je táto obeta, ktorú sme pozvaní prinášať, ak nie tá, ktorá spočíva v obrátení každej myšlienky, slova či skutku k pravde evanjelia a vo vynakladaní všetkej našej sily k službe Božiemu kráľovstvu? Iba tak môžeme vytvoriť niečo s Bohom, na základe, ktorým je Kristus (porov. 1 Kor 3, 11). Iba tak môžeme vytvoriť niečo, čo bude skutočne trváce. Iba tak náš život objaví definitívny zmysel a prinesie trvanlivé plody.

„Vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste zvestovali jeho slávne skutky“ (1 Pt 2, 9). Tieto slová apoštola Petra nám nepripomínajú iba hodnosť, ktorá nám je – vďaka Božej milosti – vlastná, ale sú aj výzvou k stále väčšej vernosti slávnemu dedičstvu, prijatému v Kristovi (porov. Ef 1, 18). Vyzývajú nás k spytovaniu nášho svedomia, k očisteniu našich sŕdc, k obnoveniu krstného odhodlania odmietnuť satana a všetky jeho prázdne prísľuby. Vyzývajú nás k tomu, aby sme sa stali ľuďmi radosti, ohlasovateľmi nádeje, ktorá nehynie (Rim 5, 5), zrodená z viery v Božie slovo a z dôvery v jeho prisľúbenia.

Každý deň sa vy i mnohí vaši blížni modlia k Otcovi slovami Pána: „Príď, tvoje kráľovstvo“. Táto modlitba musí formovať mysle i srdcia každého kresťana tohto národa. Musí prinášať ovocie v tom, ako prežívate vaše životy a v spôsobe, akým vytvárate vaše rodiny a vaše spoločenstvá. Musí vytvárať nové „miesta nádeje“ (porov. Spe salvi, 32 nn), v ktorých sa sprítomňuje Božie kráľovstvo v celej svojej spásonosnej sile.

Neprestajne sa modliť za príchod Božieho kráľovstva znamená aj byť neustále pozorní na znaky jeho prítomnosti, konajúc všetko pre jeho rast v každom sektore spoločnosti. To znamená čeliť výzvam prítomnosti a budúcnosti, dôverujúc vo víťazstvo Krista a snažiac sa o rozvoj jeho kráľovstva. Znamená to prekonať každé rozdelenie medzi vierou a životom, ktorú možno pozorovať vo falošných „evanjeliách“ slobody a šťastia. Znamená to aj odmietnutie falošnej dichotómie medzi vierou a politickým životom, pretože – ako potvrdil Druhý vatikánsky koncil – „žiadna ľudská aktivita, ani len v pominuteľných veciach, nemôže byť vytrhnutá z Božej vlády“ (Lumen gentium 36). Vy ako „vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ“ s dôverou nasledujte kroky tých, ktorí vás predišli! Urýchlite príchod Božieho kráľovstva do tejto zeme! Minulé generácie vám zanechali mimoriadne dedičstvo. Aj v týchto našich dňoch katolícka komunita tohto národa je mimoriadna vo vydávaní prorockého svedectva v otázkach, ako je obrana života, výchova mladých, starostlivosť o chudobných, chorých a cudzincov medzi vami. Na týchto solídnych základoch sa už dnes musí budovať budúcnosť Cirkvi v Amerike.

Hlboko som bol zasiahnutý radosťou, nádejou a nezištnou láskou pre Krista, ktoré som videl na tvárach toľkých mladých zhromaždených na Dunwoodie. Oni sú budúcnosťou Cirkvi a majú právo na mnohé modlitby a akúkoľvek podporu, ktorú im môžeme dať. Drahí mladí priatelia, kiežby ste tak ako siedmi muži „naplnení Duchom a múdrosťou“, ktorým apoštoli zverili starostlivosť o mladú Cirkev, mohli aj vy prevziať zodpovednosť, ktorú vám viera v Krista predkladá! Nájdite odvahu ohlasovať Krista – ktorý je „ten istý včera, dnes i navždy“ – a nemeniteľné pravdy, ktoré majú v ňom svoj základ (porov. Gaudium et spes, 10; Hebr 13, 8): sú to pravdy, ktoré nás oslobodzujú! Sú to tie jediné pravdy, ktoré môžu zaistiť rešpektovanie dôstojnosti a práv každého muža, ženy a dieťaťa sveta, vrátene tých najbezbrannejších spomedzi ľudských bytostí – nenarodených detí, počatých v matkinom lone. Vo svete, v ktorom – ako nám pápež Ján Pavol II. pripomenul práve na tomto istom mieste – „Lazár neprestáva klopať na naše dvere“ (Homília na Yankee Stadium, 2. október 1979, č.7), konajte tak, aby vaša viera a vaša láska prinášali ovocie v pomoci chudobným, núdznym a tým, ktorých nik iný nevyslyší. Nabádam vás: otvorte svoje srdcia Božiemu volaniu.

Pán prisľúbil učeníkom, že budú konať ešte väčšiu skutky, než ktoré konal on (porov. Jn 14, 12).

Drahí priatelia,

iba Boh vo svojej prozreteľnosti vie, čo všetko musí ešte jeho milosť vykonať vo vašich životoch a v živote Cirkvi v Spojených štátoch. Zatiaľ nás však Kristovo prisľúbenie napĺňa nádejou. Zjednoťme teda – ako živé kamene toho duchovného chrámu, ktorým je jedna, svätá, katolícka a apoštolská Cirkev – naše modlitby s tou jeho. Pozdvihnime oči k nemu, pretože aj teraz pre nás pripravuje miesto v dome svojho Otca. A posilnení Duchom Svätým pracujme s obnovenou horlivosťou na rozšírení jeho kráľovstva.

„Blahoslavení tí, ktorí uveria“ (porov. 1 Pt 2, 7). Obráťme sa ku Kristovi! Iba on je cestou, ktorá vedie k večnému šťastiu; pravdou, ktorá uspokojuje najvnútornejšie potreby každého srdca; a životom, ktorý ponúka vždy novú radosť a nádej nám a nášmu svetu. Amen. ■

krátené redakciou

KRÁTKO Z VATIKÁNU

42. svetový deň spoločenských dorozumievacích prostriedkov

Médiá na križovatke medzi protagonizmom a službou. Hľadanie pravdy a jej zdieľanie s ostatnými – taká bola hlavná myšlienka 42. svetového dňa spoločenských dorozumievacích prostriedkov, ktorý sme si pripomenuli v nedeľu 4. mája. Svätý otec Benedikt XVI. pri tejto príležitosti poukázal na úlohu, ktorú médiá zohrávajú pri rozvoji demokracie a dialógu medzi ľuďmi.

Benedikt XVI. prijal katolikosa Arménskej cirkvi Karekina II.

Katolikos Arménskej apoštolskej cirkvi Karekin II. 6. – 12. mája navštívil Taliansko. Spolu s ním prišlo 18 biskupov katolikátu a 75 veriacich Arménskej apoštolskej cirkvi. Svätý Otec delegáciu pozdravil na začiatku stredajšej generálnej audiencie na Námestí sv. Petra a v piatok 9. mája sa s Karekinom II. stretol osobne v apoštolskom paláci.

Benedikt XVI. v Austrálii okrem účasti na SDM bude aj oddychovať

Predtým, ako sa Benedikt XVI. zúčastní na Svetových dňoch mládeže v Sydney, strávi v Austrálii tri dni oddychu. Spolu s podujatím to bude osem dní, čo predstavuje najdlhšiu zahraničnú cestu počas jeho pontifikátu. „Jeho Svätosť opustí Rím 12. júla a priletí do Austrálie v nedeľu 13. júla,“ uviedol arcibiskup Sydney kardinál G. Pell.

Svätý Otec prijal na audiencii členov Švajčiarskej gardy

Pápež Benedikt XVI. v pondelok 5. mája prijal na audiencii nových členov pápežskej Švajčiarskej gardy s rodinami pri príležitosti ich slávnostnej prísahy. Na záver sa poďakoval za ich ušľachtilosť a oddanosť.

TOP KNIHY PREDAJNE PETRA

1	Floris Gabriel **Prebuď svoje srdce**	●
2	František Pavlovský **Drevené gr.kat. chrámy – Svidník**	▲
3	František Pavlovský **Drevené gr.kat. chrámy – Bardejov**	▲
4	Egon Sendler **Tajomstvo Krista**	▲
5	Benedikt XVI. **Ježiš Nazaretský**	▲

Zdroj: PETRA, predajňa kresťanskej literatúry, Hlavná 1, 080 01 Prešov, tel.: 051 / 756 26 26

KRÁTKO Z KRESŤANSKÉHO SVETA

Čínski katolíci sa modlia za hladký priebeh olympijských hier

Čínski katolíci sa modlili za Božie požehnanie pre olympijské hry, ktoré sa začnú 8. augusta. Pri tejto príležitosti sa zhromaždili v Katedrále Nepoškvrneného počatia v Pekingu v čase, keď Hongkong privítal olympijskú pochodeň. Svätú omšu celebroval biskup Pekingu Jozef Li Shan spolu s 20 kňazmi a asi tisíckou veriacich.

Na Kube stavajú prvý seminár za ostatných 50 rokov

V arcidiecéze Havana sa stavia nový seminár, prvý za ostatných 50 rokov kubánskej histórie, v ktorom bude môcť študovať vyše 100 seminaristov. Nahradí historický Seminár sv. Karola a sv. Ambróza v centre Havany, ktorý bude premenený na veľké kultúrne a vzdelávacie centrum.

Katolícke adopčné agentúry v Anglicku strácajú svoju identitu

V Anglicku už tretia adopčná agentúra stratila prívlastok katolícka. Dôvodom je nový zákon, ktorý núti takéto inštitúcie dávať deti na adopciu homosexuálnym párom, čoho následkom je zavretie agentúry alebo strata jej katolíckej identity. Najnovším prípadom je adopčná agentúra Spoločnosť katolíckych detí z Nottinghamu, ktorá preruší svoje kontakty s diecézou a bude dodržiavať zákon. „Boli sme nútení to urobiť, a nie som s tým vôbec spokojný," uviedol biskup Nottinghamu Malcolm McMahon.

Kresťania a moslimovia v Pakistane spolupracujú na pokojnej ceste transformácie spoločnosti

Národná komisia pre spravodlivosť a pokoj v Lahore nedávno otvorila vzdelávací program zameraný na riešenie problému stúpajúcej intolerancie, násilia a extrémizmu v krajine. Do projektu sa zapojilo 34 mužov a žien, medzi ktorými bolo aj 10 moslimov. Arcibiskup Mons. Jon Saldanha účastníkov privítal a povzbudil ich k oddanosti pre spravodlivosť a dialóg.

Vystavili telo Pátra Pia

Telo Pátra Pia z Pietrelciny vystavili k verejnej úcte 24. apríla tohto roka v kostole v juhotalianskom meste San Giovanni Rotondo. Bolo to po prvý raz od jeho smrti v roku 1968. Telo exhumovali v marci na 40. výročie jeho smrti. Do hrobky ho opätovne vložia 23. septembra 2009.

SVÄTÝ OTEC VYMENOVAL NOVÉHO BISKUPA PRE MAĎARSKÝCH GRÉCKOKATOLÍKOV

Nový eparcha v Nyíregyháze

Svätý Otec Benedikt XVI. vymenoval 2. mája 2008 nového eparchiálneho biskupa pre gréckokatolíkov v Maďarsku Petra Fülöpa Kocsisa. Vladyka Kocsis, ktorý sa tak stal nielen novým hajdúdorožským biskupom, ale aj exarchom v Miškolci, sa narodil 13. januára 1963 v Szegede. 2. augusta 1989 prijal kňazské svätenie z rúk vladyku Szilárda Keresztesa a následne absolvoval štúdiá na Pedagogickej fakulte Pápežskej saleziánskej univerzity v Ríme. V rokoch 1990 – 1992 pôsobil na hajdúdorožskej gréckokatolíckej základnej škole a gymnáziu ako katechéta. Do roku 1995 pôsobil ako gréckokatolícky farár v Tornabarakony, kde zastával aj funkciu rímskokatolíckeho farára (Gréckokatolícka cirkev v Maďarsku patrí pod rímskokatolíckeho ostrihomského metropolitu).

V roku 1995 odišiel na štúdiá a formáciu do benediktínskeho monastiera v belgickom Chevetogne, kde 6. novembra 1998 zložil mníšske sľuby a prijal meno Fülöp (Filip). V roku 1999 sa vrátil do Maďarska a pôsobil v monastierskej komunite v Damocsi, kde v roku 2000 založil monastier. Je autorom viacerých literárnych prác zaoberajúcich sa liturgiou a duchovným životom.

Snímka: ujkatolikus.hu

Nový maďarský gréckokatolícky biskup.

PRÍHOVOR SVÄTÉHO OTCA V GRÉCKO-MELCHITSKEJ CIRKVI

Ekumenické úsilie a dialóg s islamom

Ekumenizmus či dialóg s islamom – to boli základné body príhovoru, ktorým sa vo štvrtok 8. mája Svätý Otec vo Vatikáne prihovoril asi 300 pútnikom grécko-melchitskej katolíckej cirkvi, vedenej patriarchom z Antiochie v Sýrii Gregorom III. Lahamom spolu so 14 biskupmi. V príhovore najprv spomenul ťažkú sociálnu a politickú situáciu v oblasti na Blízkom východe. Zaspomínal si tiež na rok venovaný sv. Pavlovi, ktorý práve v Damasku – v sídle grécko-melchitského patriarchu – prežil udalosť, ktorá zmenila jeho existenciu a ktorá otvorila dvere kresťanstva všetkým národom. Benedikt XVI. tiež pochválil ekumenické aktivity grécko-melchitskej cirkvi a vzájomné vzťahy s bratmi pravoslávnymi.

Svätý Otec tiež vyzdvihol dobré vzťahy, ktoré grécko-melchitská cirkev udržiava s moslimami v bratskom úprimnom dialógu pri hľadaní vzájomného porozumenia pre spoločné dobro, sociálnu spravodlivosť, morálne hodnoty, pokoj a slobodu. Patriarcha Gregor III. vo svojom príhovore vyzdvihol osobitú úlohu východných arabských kresťanov, ktorí žijú vo svete moslimskej väčšiny, a to najmä v Sýrii a Libanone.

V závere Benedikt XVI. dodal: *„Cirkev musí ponúknuť svetlo evanjelia všetkým, aby sa mohli všetci zapojiť do služby pre spoločné dobro, aby stále prevládala spravodlivosť a aby sa cesta pokoja mohla nakoniec otvoriť aj pred národmi v tejto oblasti."*

ZOMREL PREDSTAVITEĽ SLÁVNYCH FILMOVÝCH POSTÁV BEN HURA A MOJŽIŠA

Charlton Heston bol silný muž. Nemohol od života žiadať viac

Vo veku 84 rokov zomrel známy americký herec, držiteľ Oscara Charlton Heston. Laureát na Oscara za hlavnú úlohu bohatého židovského kupca Ben Hura skonal v prítomnosti svojej manželky Lýdie, s ktorou sa oženil v roku 1944.

Heston zomrel v sobotu 5. apríla v Beverly Hills. V roku 2002 herec v emotívnej videonahrávke oznámil, že sa uňho začali objavovať príznaky Alzheimerovej choroby.

Jeho herecká kariéra je bohatá na veľké historické úlohy. Najznámejšie dielo Ben Hur je z obdobia ranokresťanských dejín, hral Michelangela v konflikte s pápežom Júliusom II., ako aj Cida a niekoľko postáv vo filmoch inšpirovaných Bibliou. V snímke Desať Božích prikázaní z roku 1956 stvárnil v hlavnej úlohe Mojžiša bojujúceho proti krutovláde egyptských faraónov.

Vysoký a atraktívny herec počas viac ako 60 rokov hral zásadových a silných mužov bojujúcich za pravdu vo filmoch prinášajúcich hlboké morálne posolstvá.

„Nikto by nemohol dať svojej rodine, svojmu povolaniu a svojej vlasti viac ako on," uviedla vo vyhlásení jeho rodina. „On by povedal: ‚Prežil som skvelý život'," dodali najbližší.

Reuters a Associated Press/TASR

SLÁVNOSŤ V KOŠICIACH-FURČI

So zdravým duchovným zrakom

(Košice-Furča, Jozef Matejovský) *„Pane, Bože všemohúci, vypočuj všetkých, ktorí sa ti budú pred týmito ikonami klaňať, s vierou k tebe volať a úpenlivo ťa prosiť. Nech v tomto chráme pocítia, že nás miluješ a nech obsiahnu plnosť tvojich darov.“* Tieto slová modlitby posvätenia nového ikonostasa zazneli v Nedeľu o slepom 27. apríla v gréckokatolíckom Chráme Božej Múdrosti v Košiciach-Furči. Pri príležitosti chrámového sviatku v ňom vladyka Milan, košický eparcha, slávil archijerejskú sv. liturgiu. Pred jej začiatkom posvätil nový ikonostas. Spolu s ním sv. liturgiu slávili o. Jozef Miňo, košický protoprebyter, o. Martin Mati a domáci kňazi, farár o. Jozef Matejovský a kaplán o. Peter Paľovčík. Pozvanie spolu s množstvom veriacich prijala aj p. Mgr. Monika Smolková, starostka mestskej časte Košice-Dargovských hrdinov, poslankyňa NR SR.

Vladyka Milan v homílii pripomenul dôležitosť duchovného zraku, ktorý v dnešnej dobe mnohým chýba, čo sa prejavuje napr. neúctou voči nenarodenému životu, schvaľovaním homosexuálnych partnerstiev a pod.

Ikony na ikonostase napísal majster Sviderskej z Ukrajiny, konštrukciu a sedemramenný svietnik zhotovil p. Peter Kosť z Baškoviec (okr. Sobrance). Chrám Božej Múdrosti v Košiciach-Furči má po nainštalovaní ikonostasu všetky prvky byzantského chrámu.

TÝŽDEŇ SVÄTÉHO JURAJA VO SVIDNÍKU

Škola v prírode

(Svidník, Miloš Stronček) Každý rok sa žiaci 3. a 4. ročníka Cirkevnej základnej školy sv. Juraja vo Svidníku zúčastňujú na relaxačno-vzdelávacom pobyte v prírode. Tradične navštevujú Školu v prírode 1. máj v Tatranskej Lomnici. V tomto školskom roku bol pobyt žiakov zaradený do Týždňa sv. Juraja.

Pobyt sa začal v nedeľu 20. apríla a trval do 25. apríla. 25 detí sprevádzali učitelia p. M. Stronček a p. J. Halčík. Čas strávený v prírode bol rozdelený na vzdelávanie, poznávanie a relax. Deti navštívili Reinarovu chatu, uskutočnili celodennú túru na Popradské pleso, videli Štrbské pleso, navštívili SAV – Astronomický ústav a múzeum TANAP-u aj Beliansku jaskyňu. V deň sv. Juraja sa zúčastnili na sv. omši, a tak boli duchovne prepojení so spolužiakmi v škole.

Škola prebiehala hravou formou. Bola zábavná a poučná. Informácie o pohybe v horách doplnila beseda s členom horskej služby. V programe nechýbala diskotéka, kvízy, návšteva vodného sveta, bobová dráha aj rozlúčkový večierok. Nebola núdza o zaujímavé zážitky: bezstarostne kráčajúc pred Grand Hotelom Praha im cestu skrížilo stádo jeleňov alebo sa im podarilo sledovať stádo kamzíkov na Popradskom plese.

200 ROKOV OD POSVÄTENIA CHRÁMU V SLOVINKÁCH

Od slávenia ku každodennej svätosti

(Slovinky, Vladimír Varga) Gréckokatolícka farnosť v Slovinkách v nedeľu 4. mája 2008 oslávila archijerejskou svätou liturgiou dvesté výročie dokončenia a posvätenia farského Chrámu svätého veľkomučeníka Juraja. Sláveniu Eucharistie predsedal vladyka Milan Chautur CSsR, košický eparcha, a homíliou všetkých prítomných povzbudil k prežívaniu vlastnej každodennej svätosti chargé d'affaires Svätej stolice Mons. Gianfranco Gallone. Pred začiatkom svätej liturgie vladyka Milan posvätil zreštaurovaný ikonostas, ktorý je ozajstným skvostom tohto chrámu. V popoludňajších hodinách sa po Molebene k svätému Jurajovi uskutočnila prezentácia novej knižnej brožúry o farnosti Slovinky a Jozefovi Zmijovi-Miklošíkovi, miestnom rodákovi, ktorý sa stal v roku 1833 prvým eparchiálnym maliarom prešovského biskupa Gregora Tarkoviča. Podrobnejšie informácie o tejto brožúre, ako aj o osobe Jozefa Zmiju-Miklošíka môžete získať na adrese gkc.slovinky@grkatke.sk. Všetkých slovinčianskych veriacich a prítomných hostí naplnil Boh veľkou radosťou a vďakou za tento deň, ktorý im sám daroval. Viac informácií nájdete na www.slovinky.sk.

Snímka: Lukáš Mackovjak

KRÁTKO Z DOMOVA

Jubilejné sympózium Kruciáty oslobodenia človeka

Od piatku 2. mája do nedele 4. mája 2008 sa v Levoči uskutočnilo desiate Celoslovenské sympózium Kruciáty oslobodenia človeka na tému *Život vo vernosti ako forma oslobodenia*.
V programe vystúpili odborníci z rozličných oblastí so svojimi odbornými prednáškami a viacerí vzácni hostia so svojimi svedectvami. Viac informácií nájdete na internetovej stránke www.kruciata.sk.

Týždeň svätého Juraja

Svätý Juraj je patrónom Cirkevnej základnej školy sv. Juraja vo Svidníku. Je zároveň vzorom odvahy, statočnosti a šľachetnosti v boji so zlom. V týždni, keď má tento patrón sviatok, sa v škole konal Týždeň svätého Juraja. Začal sa sv. liturgiou spojenou s myrovaním a pokračoval jednotlivými akciami počas celého týždňa.

Duchovné cvičenia

Žiaci 5. až 9. ročníka sa postupne v dvojdňových intervaloch od 21. – do 25.apríla zúčastnili na duchovných cvičeniach v kláštore redemptoristov v Stropkove. Cieľom stretnutí bolo žiakov duchovne povzbudiť do ďalšieho života, upevniť ich vo viere a posilniť kolektívny spôsob života.

Deň Zeme

Deň Zeme pripadá na 22. apríl. Žiaci školy sa v tento deň vybrali na miesto zvané letisko a po krátkej porade sa rozdelili do skupín a v rojnici začali čistiť les. Prácu ukončili zamyslením, ako by vyzerala naša Zem, keby tu nebola naša krásna príroda. Svoju predstavu pretavili na hodinách výtvarnej výchovy do svojich prác.

Cestujeme po svete

25. apríla sa 25 žiakov školy 5. – 9.ročníka zúčastnilo na exkurzii do oblasti Spiša. Starší žiaci si pripravili exkurzy k pamiatkam, ktoré míňali po ceste. Cieľom bolo mesto Levoča, ktoré patrí svojimi historickými pamiatkami k najvýznamnejším mestám na Slovensku. V meste si okrem ďalších významných pamätihodností prezreli jedinečnú historic-

kú a architektonickú pamiatku – Chrám sv. Jakuba. Žiaci navštívili aj Múzeum špeciálnych škôl. Cesta pokračovala do kaštieľa v obci Strážky, do expozície prezentujúcej zbierku historického nábytku a doplnkov zo 17. – 18. storočia na Slovensku, ďalej do Vysokých Tatier, kde navštívili rýchlu leteckú zdravotnú pomoc a mohli si obzrieť vrtuľníky a pomôcky, ktoré sa používajú pri záchrane.

Eva Bandžuchová

Fórum života proti diskriminácii detí s genetickou poruchou

Občianske združenie Fórum života 5. mája 2008 doručilo na ministerstvo zdravotníctva hromadnú pripomienku k novele potratového zákona z dielne ministerstva zdravotníctva. Podľa Fóra života materiál treba zmeniť tak, aby nediskriminoval nenarodené deti pre ich predpokladané genetické postihnutie. Hromadnú pripomienku podporilo viac ako 5 400 občanov. Stále ju možno podporiť elektronicky na stránke www.peticia.sk alebo na podpisovom hárku, ktorý je

Nové pracovné priestory pre redakciu Slovo

Snímky: Martin Roman

Posviacka redakcie.

(Prešov, Ľubomír Petrík) Od roku 1969 nepretržite vychádza Slovo – oficiálny časopis Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Nové priestory jeho redakcie na Hlavnej ulici, resp. na Ulici hurbanistov oproti Gréckokatolíckemu arcibiskupskému úradu posvätil v pondelok 28. apríla vladyka Ján Babjak SJ. V tejto budove sa nachádza aj Gréckokatolícke mládežnícke pastoračné centrum. Zároveň posvätil aj priestory novozriadenej Cestovnej agentúry Byzant, s. r. o., na Hlavnej ulici 3 v Prešove. Potom nasledovalo pracovné rokovanie redakčnej rady časopisu Slovo, na ktorom sa jej členovia, vladyka Ján a pozvaní hostia okrem iných záležitostí zaoberali aj novým tlačovým zákonom.

PONDELOK 26. máj

Apoštol Karpos

Čítania: Rim 7, 1 – 13, zač. 94; Mt 9, 36 – 10, 8, zač. 34

„Dal im moc“ (Mt 10, 1).

Niet človeka, ktorý by nevyužil svoju silu, keby mu išlo o život. Každý by si vtedy chcel zachrániť život a využil by svoju moc. Boh ti dal aj inú ako fyzickú moc. Moc duchovnú. Modlitba, pôst, sviatosti, Božie slovo, autorita Božieho dieťaťa – to je moc, ktorú máš využívať pre rast Božieho kráľovstva a v boji proti zlému duchu. Ak si Boží, si mocný. Ak nie si Boží, máš menšiu moc ako ktokoľvek, kto Bohu patrí.

Liturgia: Antifóny: 1. a 2. zo sviatku, 3. každodenná s refrénom sviatku. Vchod: ... *ty dávaš za pokrm svoje telo*... Ostatné zo sviatku Eucharistie – s. 254 (241)

UTOROK 27. máj

Hieromučeník Terapont

Čítania: Rim 7, 14 – 8, 2, zač. 95; Mt 10, 9 – 15, zač. 35

„Niet odsúdenia pre tých, čo sú v Kristovi Ježišovi“ (Rim 8, 1).

Predstav si, že si vo väzení odsúdený na smrť. Zrazu sa otvoria dvere a vojde človek, ktorý sa rozhodol zomrieť namiesto teba, aj keď zločin si spáchal ty. A tebe povedia, že si slobodný, on odsúdený. Na tebe je len vstať a odísť. To urobil Ježiš. Je zvláštne, koľko ľudí nechce odísť zo svojho väzenia, aj keď môžu byť slobodní. Zostávajú, aby tam zomreli naveky. Hlupáci.

Liturgia: Antifóny: 1. a 2. zo sviatku, 3. každodenná s refrénom sviatku. Vchod: ... *ty dávaš za pokrm svoje telo*... Ostatné zo sviatku Eucharistie – s. 254 (241)

STREDA 28. máj

Prepodobný Nikita

Čítania: Rim 8, 2 – 13, zač. 96; Mt 10, 16 – 22, zač. 36

Zákon Ducha ťa oslobodil (porov. Rim 8, 2).

Keby človek žil desiatky rokov v zajatí, po prepustení na slobodu by sa musel učiť v tejto slobode žiť. Aj ty sa musíš učiť žiť v slobode, ktorú ti dáva Svätý Duch. V tejto slobode sa prežíva pokoj, aj keď sa musí umŕtvovať telo. Prežíva sa radosť, aj keď človek čelí útokom diabla. Ak sa naučíš žiť v slobode Božieho dieťaťa, neodídeš už od Pána. Spoznáš, že život s ním je nepo-rovnateľne krajší ako hriech.

Liturgia: Antifóny: 1. a 2. zo sviatku, 3. každodenná s refrénom sviatku. Vchod: ... *ty dávaš za pokrm svoje telo*... Ostatné zo sviatku Eucharistie – s. 254 (241)

ŠTVRTOK 29. máj

Prepodobná mučenica Teodózia

Čítania: Rim 8, 22 – 27, zač. 98; Mt 10, 23 – 31, zač. 37

„Duch prichádza na pomoc“ (Rim 8, 26).

Je úžasné nájsť niekoho, kto vie pomôcť, keď nevieš ako ďalej. O to viac si máš ceniť a využívať pomoc Svätého Ducha, ktorý je tu, aby ti pomáhal. Nevieš sa modliť? Nechaj, nech sa on modlí v tebe. Nevieš svedčiť o Bohu? Pros ho o pomoc a začni rozprávať. On je vždy pripravený rozširovať Božie kráľovstvo aj cez teba. Musíš chcieť prijať jeho pomoc. Ak to urobíš, začnú sa diať veľké veci.

Liturgia: Antifóny: 1. a 2. zo sviatku, 3. každodenná s refrénom sviatku. Vchod: ... *ty dávaš za pokrm svoje telo*... Ostatné zo sviatku Eucharistie – s. 254 (241)

CYKLOPÚŤ MLADÝCH DO KLOKOČOVA

Mládežnícky odpust na kolesách

(Klokočov, Michal Hospodár) Májová fatimská sobota (3. máj) v Klokočove bola mimoriadna z dvoch dôvodov. Prvýkrát sa mladí na svoj tradičný májový odpust mohli dostať bicyklom, čo využilo okolo dvesto nadšencov. Pod vedením vladyku Milana Chautura sa v ranných hodinách stretli v Sečovciach a po spoločnej modlitbe sa vydali na takmer 40-kilometrovú cyklopúť do Klokočova. Poniektorí z účastníkov museli siahnuť až na dno svojich síl, aby sa o 10.30 zapojili do slávenia archijerejskej liturgie pod predsedníctvom vladyku Milana.

Druhý mimoriadny aspekt spočíval v tom, že na púti sa zúčastnil a v kázni k mladým sa prihovoril chargé d'affaires Svätej stolice na Slovensku Mons. Gianfranco Gallone. Poukázal na trendy súčasného sveta, ktorý sa pokúša všetkými spôsobmi zničiť dar viery. *„Mária je však vzorom, ako dosiahnuť pravé životné šťastie vtedy, keď žijeme v súlade s Bohom.“* Mladým pripomenul, aby nezabudli na to, že vďaka utrpeniu našich predkov sa môžu dnes tešiť z daru Božieho synovstva a z toho, že sú kresťanmi.

Po sv. liturgii bol ešte Moleben k Presvätej Bohorodičke. Vladyka Milan využil prítomnosť vzácneho hosťa na tradičné dialógy s veriacimi. Mons. Gallone sa v odpovediach vyznal zo svojho vzťahu k byzantskej liturgii, k športu i k svojej práci v diplomatickej službe. Okrem iného uviedol, že počas svojej misie na Slovensku je prvýkrát na odpuste mladých, čo ho mimoriadne teší. Bodku za vydareným dňom dala svojím záverečným koncertom skupina Anastasis z Prešova.

POSVIACKA PASTORAČNÉHO CENTRA V MEDZILABORCIACH

Viera nás učí žiť

(Medzilaborce, Ľubomír Petrík) V Chráme sv. Bazila Veľkého v Medzilaborciach v nedeľu 27. apríla slávil prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ archijerejskú svätú liturgiu. Súčasťou návštevy bola posviacka mládežníckeho pastoračného centra vo farskej budove.

Veriaci pod vedením miestneho farára a protopresbytera Jána Blaška začali s rekonštrukciou jedného poschodia fary a jeho prispôsobením na účely pastoračného centra pred rokom. Budú sa v ňom stretávať katechéti, rehoľné sestry sv. Bazila Veľkého s deťmi a mládežou, skauti a iné skupiny mládeže. Vladyka sa centru osobne veľmi potešil a je presvedčený, že aj rodičia. Budú si môcť totiž stále povedať, že ak je ich dieťa v centre, ktoré vedie Cirkev, je oň dobre postarané. Na stavebné úpravy, ktoré boli realizované svojpomocne, a na zariadenie prispeli sponzori a veriaci farnosti.

KRÁTKO Z DOMOVA

k dispozícii na www.forumzivota.sk.

Návšteva v redakcii Slovo
6. mája 2008 navštívil redakciu v sprievode o. Františka Dancáka brat bývalého šéfredaktora časopisu Slovo ThDr. Emila Korbu Gabriel Korba pri príležitosti prípravy vydania novej zbierky básní Emila Korbu *Poézia*.

-red

Ústavný súd odmietol návrh v prospech agentov
Ústavný súd zamietol návrh Najvyššieho súdu, podľa ktorého by sa mohli s utajovanými skutočnosťami oboznamovať aj bývalí agenti komunistickej tajnej služby. Návrh, ktorý smeroval k ukončeniu údajnej diskriminácie bývalých agentov ŠtB, Ústavný súd zamietol ako neprípustný.

ČTK/ -kbp boa

Slovenská katolícka charita v Mjanmarsku (Barma)
Obetiam ničivého cyklónu Nargis pomáha aj Slovenská katolícka charita (SKCH). Zo

PIATOK 30. máj

Sviatok Božského Srdca Ježišovho. Prepodobný Izák

Čítania: Hebr 2, 11 – 18, zač. 306; Jn 3, 13 – 17, zač. 9

„Mojžiš vyzdvihol na púšti hada“ **(Jn 3, 14).**

Boh chcel, aby boli uzdravení tí, ktorých uhryzli na púšti jedovaté hady. Mojžiš Boha poslúchol a ľudia boli zachránení.
Aj od teba Boh niečo chce.
Od mladíka Ježiš chcel, aby rozdal svoj majetok a nasledoval ho. Od apoštolov chcel, aby zanechali svoje povolania a šli za ním.
Čo zvláštne chce Boh od teba?
Ak to nevieš, pros Svätého Ducha, aby ti to ukázal. Potrebuješ to vedieť a zrealizovať.

Liturgia: Všetky menlivé časti zo sviatku. Voľnica – s. 257 (244)

SOBOTA 31. máj

Presvätá Bohorodička Spolutrpiteľka. Apoštol Hermas

Čítania: Rim 3, 28 – 4, 3, zač. 85; Mt 7, 24 – 8, 4, zač. 24 (radové); Flp 2, 5 – 11, zač. 240; Jn 19, 25 – 27, zač. 61 (Bohorodičke)

„Pri Ježišovom kríži stála jeho matka“ **(Jn 19, 25).**

Mária to mala vo svojom živote neraz ťažké, najmä keď stála pod krížom svojho syna. Život kresťana, ktorý to myslí s Bohom vážne, je spojený s ťažkosťami. Ježiš povedal, že ak prenasledovali jeho, budú prenasledovať aj jeho učeníkov. Ak sa nestretávaš v duchovnej rovine s ťažkosťami, čosi nie je v poriadku. Ak ťažkosti máš, vedz, že v mene Ježiša zvíťazíš. Tak ako Mária.

Liturgia: Menlivé časti Spolutrpiacej. Predobrazujúce antifóny – s. 260 (247)

NEDEĽA 1. jún

3. nedeľa po Päťdesiatnici. Mučeník Justín Filozof a spol.

Čítania: Rim 5, 1 – 10, zač. 88; Mt 6, 22 – 33, zač. 18

„Ak bude tvoje oko čisté, bude celé tvoje telo vo svetle“ **(Mt 6, 22).**

Čo je tým čistým okom? Tvoja myseľ, tvoje myšlienky. O oku Ježiš hovorí aj to, že ho treba vylúpiť a odhodiť, ak ťa zvádza na hriech – tiež tu myslí na myseľ a myšlienky. A podobne ruku odťať a odhodiť, ak ťa zvádza na zlé – tu myslí na skutky. Oko je symbolom mysle a ruka skutkov. Jedno s druhým súvisí. Aká je tvoja myseľ, také sú aj tvoje skutky. Ak sú tvoje myšlienky upriamené na Pána, celé tvoje telo bude vo svetle, čiže celý budeš patriť Bohu. A budeš svetlom aj pre ostatných. Takýchto ľudí Boh potrebuje. Takých si bude používať – ľudí, ktorí majú myseľ plnú Boha, lebo aj ich skutky budú Božie. Nie takých, ktorí neustále myslia na hlúposti, na vlastný zisk, na svoje pohodlie, ktorí sa neustále porovnávajú s inými... Títo sú veľmi zahľadení na seba. Nemajú čas na Božie veci. Pán chce ľudí, ktorí dokážu zabudnúť na seba v prospech Božieho kráľovstva. Ak neustále hľadíš na seba, ak stále nad sebou rozmýšľaš, aj keď sa to na prvý pohľad môže zdať nábožné, nie je to od Pána. Tvoja myseľ má byť upriamená v prvom rade na Boha, až potom na seba.

Liturgia: Hlas: 2. Evanjelium na utierni: 3. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z 2. hlasu – s. 144 (186)

V zátvorkách sú uvedené alternatívne menlivé časti v *Spasi dušu svoju*.

svojho krízového účtu pre Áziu už uvoľnila 10 000 USD (približne 200 000 Sk).
Vzhľadom na odmietavý postoj autoritatívnej vlády v Mjarmarsku k zahraničným záchranným tímom bude Slovenská katolícka charita pomáhať prostredníctvom miestnej katolíckej cirkvi a domácich katolíckych organizácií. SKCH je členom medzinárodnej organizácie *Caritas Internationalis*. Jej tímu expertov sa už podarilo získať povolenie na vstup do krajiny.

Do Velehradu na Actlv8 špeciálny vlak zo Slovenska
Slovenský organizačný tím medzinárodného stretnutia mládeže Actlv8 na Velehrade zabezpečuje špeciálny vlak pre pútnikov zo Slovenska. Ten vyrazí 17. júla zo železničnej stanice v Košiciach, prípadne v Humennom, a mal by odviezť pútnikov až do Starého Města, ktoré je vzdialené približne 5 km od Velehradu. Rovnakou trasou sa bude vracať 20. júla. Bližšie určenie jednotlivých nástupných miest bude záujemcom včas oznámené prostredníctvom webovej stránky podujatia www.activ8.sk.

Zaslúžené ocenenie výnimočnej osobnosti

Snímka: ff.ku.sk
Prof. Tadeusz Zasępa.

(Prešov, Vladimír Buzna) Prešovská univerzita v Prešove (PU) v stredu 7. mája slávnostne udelila titul doctor honoris causa PU Tadeuszovi Zasępovi. Slávnostné odovzdanie sa uskutočnilo počas zasadnutia Vedeckej rady PU rozšíreného o Vedeckú radu Gréckokatolíckej teologickej fakulty (GTF) PU. Slávnosť v Prešove pokračovala v Katedrále sv. Jána Krstiteľa archijerejskou svätou liturgiou.

Jeho život a dielo ocenili viaceré domáce a svetové inštitúcie. V roku 1997 mu Medzinárodné biografické centrum v Cambridge udelilo prestížnu cenu Muž roka ako uznanie za službu vo vzdelávaní a kultúre. V roku 2001 mu rovnakú cenu udelil Americký bibliografický inštitút. V roku 2001 ho The United Cultural Convention of the United States of America nominoval na Nobelovu cenu za mier. V roku 2004 získal Medzinárodnú cenu Slovenskej akadémie vied za príspevok k rozvoju spoločenských a humanitných vied, kultúry a umenia na Slovensku. Aktívne hovorí 10 cudzími jazykmi, ovláda posunkovú reč. Má poľské a slovenské štátne občianstvo (viac o ňom na s. 17).

Za kvalitou vedy a vzdelávania

(Ružomberok, Vladimír Buzna) Prioritou nového rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) Tadeusza Zasępu je zvýšenie kvality vedy a vzdelávania. „Budem sa usilovať podporovať takú vedeckú činnosť vysokoškolských učiteľov KU, ktorá je očakávaná a vysoko hodnotená agentúrou ARRA, pravidlami komplexnej akreditácie a ktorá bola odporúčaná aj hodnotiteľmi v rámci zahraničnej evalvácie," informoval médiá Zasępa. Najlepších učiteľov a vedeckých pracovníkov chce preto každý rok odmeňovať.

Rozvoj univerzity podľa Zasępu znamená predovšetkým rozvoj fakúlt v okolí modernej európskej univerzitnej knižnice s najnovšími informačnými technológiami, ktorá je „srdcom" univerzity.

PONDELOK 2. jún

Patriarcha Nikefor Vyznávač

Čítania: Rim 9, 18 – 33, zač. 102; Mt 11, 2 – 15, zač. 40

„Slepí vidia, chromí chodia" **(Mt 11, 5).**

Boh je Bohom zázrakov. Celá Biblia je plná jeho zázračnej moci. Keď Ježiš chodil po tejto zemi, robil veľa zázrakov, aby ukázal lásku Boha k človekovi a aby upozornil, že sa priblížilo Božie kráľovstvo. A ono je stále medzi nami. Aj ty môžeš v mene Ježiša Krista robiť veľké veci, len začni. Modli sa za chorých, za hriešnikov, za tých, ktorí potrebujú pomoc. A možno zažiješ aj zázračné veci, veď Bohu je všetko možné.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti z pondelka – s. 154 (191)

UTOROK 3. jún

Mučeník Lucilián a spol.

Čítania: Rim 10, 11 – 11, 2a, zač. 104; Mt 11, 16 – 20, zač. 41

Hlásanie je skrze Kristovo slovo **(porov. Rim 10, 17).**

Ak chceš hlásať Krista, musíš sa živiť jeho slovom. Ohlasovanie Krista, to nie je len kázeň alebo homília kňaza. Je to povinnosť každého kresťana. Ohlasovať ho slovom, skutkom i celým životom. To dokážeš, len ak sa živíš jeho slovom. Tak spoznávaš stále viac toho, koho ohlasuješ. Koľko času trávis spoznávaním Pána cez Sväté písmo? Božie slovo má moc spasiť človeka, lebo v ňom je sám Boh.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti z utorka – s. 155 (191)

STREDA 4. jún

Patriarcha Métrofanés

Čítania: Rim 11, 2b – 12, zač. 105; Mt 11, 20 – 26, zač. 42

„Potom Ježiš začal robiť výčitky" **(Mt 11, 20).**

Nauč sa správne prijímať výčitky. Od Boha i od ľudí. Ak robí výčitky Boh, nie je to preto, aby ťa zničil, ale usmernil. A tak Ježiš vyčítal Petrovi, že má zmysel len pre ľudské veci, nie pre Božie, Tomášovi, že bol neveriaci, mestám, že sa nekajali ... Všetko to robil z lásky. Ak robí výčitku človek, nesúď ho za to. Možno ti chce naozaj pomôcť a nie vyvýšiť sa nad teba. Ak ty vyčítaš, rob to vždy s láskou.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti zo stredy – s. 156 (192)

ŠTVRTOK 5. jún

Hieromučeník Dorotej

Čítania: Rim 11, 13 – 24, zač. 106; Mt 11, 27 – 30, zač. 43

„Ja vás posilním" **(Mt 11, 28).**

Asi tomu všetci veríme. A predsa, keď ochorieš, za kým ideš najprv? Za Ježišom alebo za lekárom? Keď máš psychické, rodinné či rôzne iné ťažkosti, koho hľadáš najprv? Pána alebo poradcu? Nie žeby títo ostatní boli zlí. Nie, aj oni sú tu pre teba ako dar od Boha. Ale čo ak tvoj zdravotný alebo nejaký iný problém chce vyriešiť Boh, aby posilnil tvoju vieru? Daj mu šancu. Ak zlepšenie nepríde, vtedy choď za špecialistami.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti zo štvrtka – s. 157 (194)

Ponúkajú najvzácnejší dar – Krista

(Vranov nad Topľou-Lomnica, Ľubomír Petrík) Medzi prelomové udalosti života novej gréckokatolíckej metropolie na Slovensku sa zaiste zaradí posviacka Kláštora Najsvätejšej Trojice sestier redemptoristiek – ženskej rehole Najsvätejšieho Vykupiteľa (*Ordo Sanctissimi Redemptoris* – OSsR) vo Vranove nad Topľou-Lomnici na území Prešovskej archieparchie, ktorá sa uskutočnila 5. mája. Ide o prvý kláštor gréckokatolíckych kontemplatívnych klauzúrnych sestier v Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktoré prišli na Slovensko v decembri 2002 z materského kláštora v meste Bielsko-Biała v Poľsku. Ich prechodným kláštorom sa stala budova starej gréckokatolíckej fary v Sačurove. Hneď v roku 2003 začali budovať kláštor v blízkej Lomnici. Jeho posviacku vykonal prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ spolu s košickým eparchom Milanom Chauturom CSsR, bratislavským eparchom Petrom Rusnákom, mukačevským vladykom Milanom Šášikom a kuriálnym biskupom Kyjevsko-haličského väčšieho arcibiskupstva Hlibom Lonchinom.

Medzi vzácnymi hosťami bol aj generálny predstavený otcov redemptoristov z Ríma Jozef Tobin CSsR, veľa kňazov a veriacich. Nechýbali sestry redemptoristky z Írska a Belgicka, ktoré na stavbu kláštora najviac finančne prispeli, ale aj sestry z Poľska a iní vzácni hostia. V homílii vladyka Milan Chautur povedal, že stavba kláštora dnes môže u mnohých ľudí vzbudzovať plno otáznikov. Či nebolo treba vybudovať radšej nejakú vzdelávaciu inštitúciu, nemocnicu, zábavný park, fabriku. Ich život, plný nasledovania Krista, bude odpoveďou na takéto otázky. Budú sa modliť a pracovať, a tak posväcovať tento svet. Chcú dnešnému človekovi ponúkať autentického Krista, ktorý je najvzácnejším darom a jediný môže naplniť ľudský život.

Ide vôbec o prvý kláštor gréckokatolíckych kontemplatívnych klauzúrnych sestier redemptoristiek v ich histórii, ktorá sa začala 13. mája 1731 v Scale v Taliansku. Zakladateľkou rehole je ctihodná matka Mária Celeste Crostarosa.

V kláštore vo Vranove-Lomnici žije zatiaľ šesť sestier pochádzajúcich zo Slovenska. Ich charizmou je predovšetkým neustála modlitba, evanjeliová pohostinnosť, otvorenosť pre ľudí, ktorí tu môžu prichádzať na rozhovor a odchádzať odtiaľ duchovne posilnení.

Vladyka Ján Babjak SJ v závere slávnosti zdôraznil, že sa nesmierne teší tomuto kláštoru, pretože sa v ňom sestry modlia a obetujú za požehnanie Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Cíti ich modlitebnú podporu a obdivuje ich povolanie a poslanie. „Tu sa nebo dotýka zeme," povedal. Sestrám poprial nové rehoľné povolania.

Poďakovanie sestier patrilo aj emeritnému prešovskému biskupovi Jánovi Hirkovi, ktorý ešte v Jubilejnom roku 2000 vyhovel ich žiadosti a dekrétom schválil ich pôsobenie na území Prešovskej eparchie. Spevom liturgickú slávnosť sprevádzal Gréckokatolícky chrámový zbor blahoslaveného Pavla Petra Gojdiča z Vranova n/T.-Čemerného. Budovu kláštora projektoval Ing. Ján Zajac a stavebné práce realizovali bardejovské Pozemné stavby.

KRÁTKO Z DOMOVA

Literárna súťaž Slova

V tomto ročníku Slova sme vám ponúkli možnosť vyskúšať si svoj talent v malej literárnej súťaži (poézia, próza) o hodnotnú cenu – kompletné Sväté písmo a ďalšie zaujímavé ceny. Do súťaže sa môže prihlásiť každý, kto na adresu redakcie zašle 1 príspevok v rozsahu A4. Súťažiť môžete ešte v troch kolách. Najzaujímavejšie práce budú uverejnené v nasledujúcich dvojčíslach ročníka 2008. Súťažné práce z 1. a 2. kola uverejníme naraz v dvojčísle 14 – 15/2008 z dôvodu úprav termínov a obsahu predchádzajúcich vydaní Slova.

2. kolo

Téma: **Prázdniny s Bohom**

Termín zasielania prác: **10. jún 2008**

Adresa: Petra, n. o. , Hlavná 1, 080 01 Prešov, P.O. Box 2004

Zo všetkých uverejnených prác vo všetkých štyroch kolách bude porotou vybratý výherca, ktorého meno bude uverejnené v č. 24 – 25/2008.

redakcia

Neoznačené správy: servis TK KBS

PIATOK 6. jún

Prepodobný Bessarión Divotvorca

Čítania: Rim 11, 25 – 36, zač. 107; Mt 12, 1 – 8, zač. 44

„Božie dary a povolanie sú neodvolateľné" (Rim 11, 29).

Dostal si od Boha dary. O niektorých vieš, o iných ani nie. Dar je na to, aby si ním slúžil. Ak spoznáš v sebe Boží dar a spyšnieš, Pán ti ho nevezme. Ale nie ty sa budeš cez neho posväcovať, ale ostatní, ktorí sú Bohu verní. Teda nech ťa Božie dary a charizmy vedú k pokore a vďačnosti. Majú slúžiť na tvoje posvätenie i posvätenie iných. Pros o dary Svätého Ducha a správne ich používaj

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti z piatka – s. 159 (195)

SOBOTA 7. jún

Hieromučeník Teodot Ankyrský

Čítania: Rim 6, 11 – 17, zač. 92; Mt 8, 14 – 23, zač. 26

„Oddajte sa Bohu" (Rim 6, 13).

Oddať sa Bohu je ako skočiť do neznáma. Nikdy nevieš, na čo si ťa Boh použije. Ak dáš Bohu svoj život, zaručene ti ho zmení. Ak iba určitú časť, nedovolíš mu použiť si ťa podľa jeho vôle. Neboj sa oddať Bohu vo všetkom. A neboj sa ani toho, že ťa zmení. Lebo na to si tu – aby si plnil Božiu vôľu. A ty vlastne ani nepatríš sebe, ale Bohu. On má na teba právo, no nútiť nebude nikoho. Oddaj sa mu sám.

Liturgia: Každodenné antifóny. Menlivé časti zo soboty – s. 160 (196)

NEDEĽA 8. jún

4. nedeľa po Päťdesiatnici. Prenesenie pozostatkov veľkomučeníka Teodora Tiróna

Čítania: Rim 6, 18 – 23, zač. 93; Mt 8, 5 – 13, zač. 25

„Pristúpil k nemu (Ježišovi) stotník" (Mt 8, 5).

Túto stať možno čítaš alebo počúvaš automaticky a nezdá sa ti na tom nič zvláštne. Ale to, že k Ježišovi prišiel stotník, a navyše s prosbou, bolo v tej dobe dosť zvláštne. Stotník bol vojak, asi Riman, pohan. A predsa verejne prosí Ježiša o pomoc. Nepozeral až tak na to, čo povedia iní. Videl, že Ježiš mu môže pomôcť. Je ľahké skryť sa v dave, keď na teba nikto neukáže prstom, keď ťa nikto nevysmeje, keď nič neriskuješ. Ale s Bohom musíš riskovať, musíš vytŕčať z davu, musíš ísť proti prúdu. A vtedy sa hneď objavia tí, ktorí na teba ukážu: „To je on. Ten staromódny, ten svätuškár, ten fanatik." Skús si zamilovať situácie, keď budeš tak trocha ponížený pre Kristovo meno. Učeníci sa tešili, že pre neho mohli trpieť. Dá sa to. Nájsť radosť z poníženia, keď vieš, pre koho to znášaš, a on to vidí. A ešte niečo. Aj keď ťa mnohí ponížia, vždy sa nájde niekto, kto ťa bude vo svojom srdci obdivovať. A možno aj spomedzi tých, ktorí ťa budú ponižovať. Buď sám sebou a zároveň bláznom pre Krista. Svätý človek je vždy trocha zvláštny. Neboj sa byť taký.

Liturgia: Hlas:3. Evanjelium na utierni: 4. Predobrazujúce antifóny. Menlivé časti z 3. hlasu – s. 145 (186)

Slavomír Palfi

Keď sa cirkev rozvíja

Juraj GRADOŠ

Snímka: TK KBS / Peter Zimen

Nový bratislavský metropolita s kardinálmi Tomkom a Schönbornom.

Keď 30. januára v Prešove oznámili vznik gréckokatolíckej metropolie na Slovensku, všetci už cítili blízku reorganizáciu Rímskokatolíckej cirkvi. Ide o tretiu významnú zmenu v jej novodobých dejinách.

Prvá zmena sa udiala ešte počas totalitného režimu, a to v roku 1977, keď 30. decembra vtedajší pápež Pavol VI. povýšil bulou *Qui divino* Trnavskú apoštolskú administratúru na diecézu a zároveň na metropolitné sídlo, pod ktoré patrilo celé územie Slovenska. Na ďalšiu zmenu si Slováci museli počkať až do roku 1995, keď pápež Ján Pavol II. zriadil apoštolskou konštitúciou *Pastorali Quidem* z 31. marca na Slovensku novú cirkevnú provinciu so sídlom v Košiciach.

Územná úprava západnej provincie

Delenie slovenských diecéz posudzovala Svätá stolica už takmer päť rokov. Aj keď o delení rozhoduje Kongregácia pre biskupov, návrh ponecháva na miestnu biskupskú konferenciu. Na základe jej stanoviska vydá dekrét o vzniku nových diecéz. Slovenskí biskupi návrh na rozdelenie diecéz poslali do Ríma v roku 2003.

Konferencia biskupov Slovenska (KBS) na reorganizácii pod vedením banskobystrického biskupa Rudolfa Baláža pracovala už od roku 2002. Vtedajší slovenský nuncius Henryk Józef Nowacki, ktorý sa na príprave zmien tiež významne podieľal, sa výsledkov nedočkal. Koncom roku 2007 ho pápež vymenoval za nuncia v Nikaragui.

„Pri zvažovaní jednotlivých alternatív bol prvoradým aspektom pastoračný rozmer," povedal biskup Rudolf Baláž. Ako ďalej uviedol, biskup má byť osadený v centre svojich veriacich, aby mal k nim blízko a aby nebol ako hradný pán, ktorý chodí medzi ľudí len cez sviatky. Sú to prvé zmeny v samospráve Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku za ostatných dvestoštyridsať rokov.

Táto tretia úprava je však oveľa komplexnejšia. Ide tu nielen o prenesenie sídla metropolie, ale o vznik dvoch nových diecéz – Bratislavy a Žiliny. Toto nové usporiadanie na sviatok svätých slovanských apoštolov a spolupatrónov Európy Cyrila a Metoda 14. februára 2008 oznámil osobný vyslanec a legát J. Em. kardinál Jozef Tomko. Prvým bratislavským arcibiskupom a metropolitom sa stal doterajší pomocný trnavsko-bratislavský biskup Mons. Stanislav Zvolenský. Na biskupský stolec v Žiline zasa zasadol vtedajší pomocný banskobystrický biskup Mons. Tomáš Galis.

Z Trnavy sa do Bratislavy prenieslo iba metropolitné sídlo, a tak Trnava zostala naďalej arcidiecézou, aj keď podriadenou bratislavskému metropolitovi. Najväčšie územné zmeny čakali práve Trnavskú a Nitriansku diecézu. Rozsiahle územie Trnavskej arcidiecézy sa rozdelilo na štyri časti. Západná časť pripadla novovzniknutej Bratislavskej arcidiecéze a východná zasa Nitrianskej diecéze, ktorá v prospech novozriadenej Žilinskej diecézy stratila väčšinu svojho územia. Územie medzi Ipľom a Zvolenom zasa pripadlo Banskobystrickej diecéze, z ktorej sa v prospech novozriadenej diecézy v Žiline vyčlenilo okolie Martina a v prospech Rožňavskej diecézy okolie Brezna. Z Nitrianskej diecézy sa okrem územia Žilinskej diecézy odčlenilo aj okolie Nemšovej v prospech Trnavskej arcidiecézy a okolie Novák v prospech Banskobystrickej diecézy.

Čo sa týka rozdelenia Slovenska medzi západnú a východnú provinciu, nedošlo k významným zmenám (až na dekanát Brezno, ktorý pripadol východnej provincii). Do západnej provincie, a teda pod Bratislavskú metropoliu patria Trnava, Nitra, Banská Bystrica a Žilina. Do východnej provincie pod právomoc košického metropolitu patria Spišská Kapitula a Rožňava.

Inaugurácia v Bratislave

8. marca 2008 predpoludním počas slávnosti v Katedrále sv. Martina v Bratislave uviedol kardinál Jozef Tomko do úradu arcibiskupa metropolitu Bratislavskej arcidiecézy Mons. Stanislava Zvolenského. Na začiatku pontifikálnej svätej omše boli prečítané v latinskom a slovenskom jazyku dekréty pápeža Benedikta XVI. zo 14. februára 2008 o zriadení novej Bratislavskej arcidiecézy a o vymenovaní prvého bratislavského arcibiskupa. Kardinál Tomko odovzdal arcibiskupovi Zvolenskému biskupskú berlu a do úradu ho uviedol slovami: „Posvätcuj, vyučuj a spravuj starostlivo zverený Boží ľud a bez úhony chráň svätú Cirkev, Božiu snúbenicu, ktorú vykúpil svojou smrťou a zmŕtvychvstaním náš Pán Ježiš Kristus... Prijmi berlu, znamenie pastierskej služby, a dávaj pozor na celé duchovné stádo, v ktorom ťa Duch Svätý ustanovil za arcibiskupa, aby si spravoval Božiu Cirkev."

Arcibiskup Zvolenský vyjadril vo svojom príhovore poďakovanie pápežovi Benediktovi XVI. za vytvorenie samostatnej arcidiecézy s hlavným mestom Bratislava. „Tieto skutočnosti nás napĺňajú osobitnou radosťou, dojatím, vďačnosťou voči Bohu a voči Svätému Otcovi a znamenajú pre nás veľkú výzvu," povedal bratislavský arcibiskup, ktorý

Žilinský biskup T. Galis spolu s metropolitom S. Zvolenským a predsedom KBS F. Tondrom. Snímka: TK KBS / Peter Zimen

sa chce usilovať o rozšírenie spolupráce na všetkých stupňoch medzi biskupom a kňazom, ako aj medzi kňazmi a laikmi.

Vo svojej službe sa chce ďalej zamerať na prípravu budúcich kňazov; nenahraditeľné miesto má podľa jeho slov rodina, veriaci laici pracujúci v rozličných funkciách politického a spoločenského života a katechéti. „V najbližších dňoch sa budem snažiť získať dobrých spolupracovníkov a chcel by som sa čo najrýchlejšie oboznámiť s prostredím mesta, aby som mohol ľuďom lepšie rozumieť," prezradil novinárom na krátkom brífingu po skončení slávnosti arcibiskup Zvolenský. Na záver dodal, že Bratislavská arcidiecéza je aj územím, na ktorom žijú viaceré národnosti. „Chcem sa usilovať, aby sa v náboženskej oblasti nikto pre svoju národnosť necítil znevýhodnený."

Na inauguračnej slávnosti sa zúčastnili viedenský arcibiskup kardinál Christoph Schönborn, arcibiskup Ostrihomsko-budapeštianskej arcidiecézy a predseda Konferencie maďarských katolíckych biskupov Péter Erdő a iní významní cirkevní a verejní predstavitelia zo Slovenska i zo zahraničia.

V ten istý deň novovymenovaný arcibiskup a metropolita vymenoval generálneho vikára, ktorým sa stal doterajší dekan Bratislavy Mons. Ján Formánek.

Prvý biskup v Žiline

Mons. Tomáš Galis prevzal úrad žilinského diecézneho biskupa v sobotu 15. marca 2008 v Športovej hale na Bôriku v Žiline. Do úradu diecézneho biskupa ho uviedol bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský. Na začiatku slávnostnej svätej omše boli prečítané v latinskom a slovenskom jazyku dekréty pápeža Benedikta XVI. zo 14. februára 2008 o zriadení novej Žilinskej diecézy a o vymenovaní prvého žilinského biskupa.

Arcibiskup Zvolenský odovzdal žilinskému biskupovi Galisovi biskupskú berlu ako znak jeho moci nad žilinskou cirkvou. Biskup Galis v homílii prezradil, že sa v svojej službe chce zamerať na formáciu kňazov, pomoc laikom, na rodinu a mládež a chce pokračovať v začatých aktivitách.

„Tvoríme čosi nové. Sme svedkami toho, čo sa v tomto regióne ešte neuskutočnilo, zapíše sa to do kroník i našich sŕdc," uviedol v príhovore prvý žilinský biskup. Udalosť je podľa neho o to významnejšia, že Žilina si tento rok pripomína 800. výročie prvej písomnej zmienky. „Dostáva dar – stáva sa biskupským mestom. Žilina dostala dar, ktorý jej už nikto nemôže vziať," povedal biskup Tomáš Galis.

Na záver sa novému biskupovi prihovorili bratia v biskupskej službe Mons. Stanislav Zvolenský a Mons. Rudolf Baláž, ktorí mu popriali veľa Božích milostí. Príhovor predniesol aj chargé d´affaires Svätej stolice v SR Mons. Gianfranco Gallone, ktorý zároveň pri tejto príležitosti oznámil vymenovanie nového apoštolského nuncia na Slovensku, ktorým sa stal Mons. Mario Giordana.

Na inauguračnej slávnosti sa zúčastnili významní cirkevní predstavitelia Rímskokatolíckej i Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ako aj verejní činitelia, medzi ktorými nechýbal člen Európskej komisie Ján Figeľ. Prvým generálnymi vikárom v Žiline sa stal Mons. Ladislav Stromček, doterajší dekan v Žiline.

Po územnej reorganizácii možno v najbližších rokoch očakávať aj personálne výmeny v niektorých diecézach. Podľa cirkevného práva je biskup vo veku 75 rokov povinný predložiť pápežovi svoju rezignáciu. Je možné, že ich Svätý Otec Benedikt XVI. v ich funkciách potvrdí. Ich odchodom by sa začala personálna výmena rímskokatolíckych biskupov, ktorí nastúpili do svojich úradov po novembri 1989. ■

s Mons. **Tomášom Galisom**, prvým žilinským biskupom

Žilinský biskup T. Galis. Snímka: TK KBS / Peter Zimen

Ako ste prijali zmeny v novom usporiadaní Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku?

Vedelo sa, že dôjde k novému usporiadaniu Gréckokatolíckej i Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku. Prekvapením pre mňa bolo, že to prišlo tak rýchlo po sebe a že som bol Svätým Otcom Benediktom XVI. ustanovený za biskupa pre novozriadenú Žilinskú diecézu. Zmeny vnímam ako správny a nevyhnutný krok, aby Cirkev so svojimi predstavenými bola blízko svojim veriacim.

Čo pre vás osobne znamená, že vás Svätý Otec poveril riadením novovzniknutej Žilinskej diecézy?

Toto poverenie je hlavne prejavom starostlivosti otca a dobrého pastiera, ktorý pozná situáciu. Pre mňa osobne je to z jeho strany prejav dôvery a bratskej lásky, aby naša partikulárna cirkev žila intenzívnejšie a vernejšie. Z môjho pohľadu je to opätovanie prejavenej bratskej lásky, najmä vo vďačnosti a zodpovednosti pri vedení a spravovaní Božieho ľudu a tiež pri zriaďovaní inštitúcií potrebných pre život diecézneho spoločenstva.

Rozmýšľali ste už aj nad konkrétnou spoluprácou s vladykom Petrom, bratislavským eparchom?

Teším sa, že vladyka Peter je na čele novozriadenej Bratislavskej eparchie. Poznáme sa už niekoľko rokov. Keďže sme obaja noví a začíname zriaďovaním všetkých diecéznych štruktúr, ešte sme nemali príležitosť spolu hovoriť o konkrétnej spolupráci. Som však otvorený pre osobný rozhovor a konkrétnu spoluprácu. Teším sa, že na územie Žilinskej diecézy v gréckokatolíckych komunitách už dávnejšie pulzuje aktívny život, čo mi potvrdili gréckokatolícki bratia kňazi, s ktorými som sa doteraz stretol či už v Martine, alebo v Žiline. Prajem im, aby prežívali radosť a lásku z kňazskej služby vo svojich spoločenstvách a boli príkladom pre ľudí dneška, medzi ktorými žijú.

Helena Krenická

Nové diecézy na Slovensku

Juraj GRADOŠ

Erb Bratislavskej arcidiecézy

Erb Bratislavskej arcidiecézy má ako atribút nad štítom mitru, čo je symbolom duchovného úradu. Po stranách sú berla symbolizúca pastiersky úrad a dvojkríž arcidiecézu. Erb je inšpirovaný Donnerovou sochou sv. Martina, ktorá je umiestnená od roku 1736 v Katedrále sv. Martina v Bratislave, avšak Martin nemá husársku rovnošatu, ale výzbroj rímskeho vojaka.

V erbe dominujú tri farby – biela (strieborná), modrá a červená, ktoré sú farbami Slovensk. Nie náhodou je plášť, ktorý Martin delí na polovicu, červený. Červená farba je v širšom zmysle slova farbou obety, v užšom zmysle farbou mučeníkov. Svätý Martin nebol mučeníkom, ale obetoval sa tým, že rozdelil to, čo bolo jeho, a dal tomu, kto bol na jeho pomoc odkázaný.

Katedrálny chrám v Bratislave

Pravdepodobne práve pri Bratislave sa územie dnešného Slovenska po prvý raz stretlo s kresťanstvom, pretože Bratislavský a Devínsky hradný vŕšok tvorili vysunuté pevnosti severnej hranice Rímskej ríše, zvanej Limes Romanus. Archeologické nálezy prezradili, že tu pôsobila kohorta, nazývaná Italská. Zo Skutkov apoštolov sa dozvedáme, že práve stotník tejto kohorty (Sk 10, 1) prijal ako prvý pohan spolu so svojimi príbuznými a priateľmi (Sk 10, 24) v Cézarei krst od sv. apoštola Petra (Sk 10,48). Je možné, že živé kresťanské spoločenstvo sa v tejto kohorte udržalo i naďalej, a tak sa kresťania nachádzali medzi rímskymi vojakmi, ktorí pôsobili v pevnostiach na Bratislavskom i Devínskom hradnom vŕšku.

Snímka: photo.vivo.sk

Dóm sv. Martina.

V 11. storočí na bratislavskom hradnom návrší sídlila kapitula pri Kostole Najsvätejšieho Spasiteľa. Kostol Najsvätejšieho Spasiteľa, pochádzajúci zo začiatku 11. stor., bol postavený na zvyškoch staršieho veľkomoravského kostola z 9. storočia.

V roku 1204 požiadal kráľ Imrich I. pápeža Inocenta III. o povolenie premiestniť prepoštstvo z hradu do podhradia, čomu pápež vyhovel. Preto na mieste Kaplnky sv. Martina v podhradí, ktorú postavila v 12. storočí rodina Csukárovcov, bol postavený nový románsky kostol. To sa uskutočnilo v priebehu necelých dvadsiatich rokov. V roku 1452 bol tento románsky kostol prestavaný do dnešnej podoby a známy ako Dóm sv. Martina.

Počas tureckých vpádov povýšil Ferdinand I. v roku 1536 Bratislavu na hlavné mesto Uhorska, kým sa celá krajina znova nevymaní spod tureckej nadvlády. Bratislava sa tiež stala, namiesto stoličného Belehradu, korunovačným mestom. Celkovo tu bolo korunovaných jedenásť kráľov a osem kráľovien, prvým bol v roku 1563 Ferdinandov syn Maximilián II., posledná korunovácia sa v Bratislave uskutočnila v roku 1830. Korunovačným kostolom sa stal práve Dóm sv. Martina. V roku 1995 bol tento chrám povýšený na konkatedrálu.

Mons. Stanislav Zvolenský

– narodil sa 19. novembra 1958 v Trnave
– za kňaza bol vysvätený 13. júna 1982 v Bratislave
– od roku 1982 kaplán v Galante
– od roku 1985 kaplán v Hlohovci
– od roku 1990 farár v Bratislave-Vajnoroch

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV NA SLOVENSKU

ZÁPADNÁ PROVINCIA

- Bratislavské arcibiskupstvo
- Trnavské arcibiskupstvo
- Nitrianske biskupstvo
- Banskobystrické biskupstvo
- Žilinské biskupstvo

VÝCHODNÁ PROVINCIA

- Košické arcibiskupstvo
- Spišské biskupstvo
- Rožňavské biskupstvo

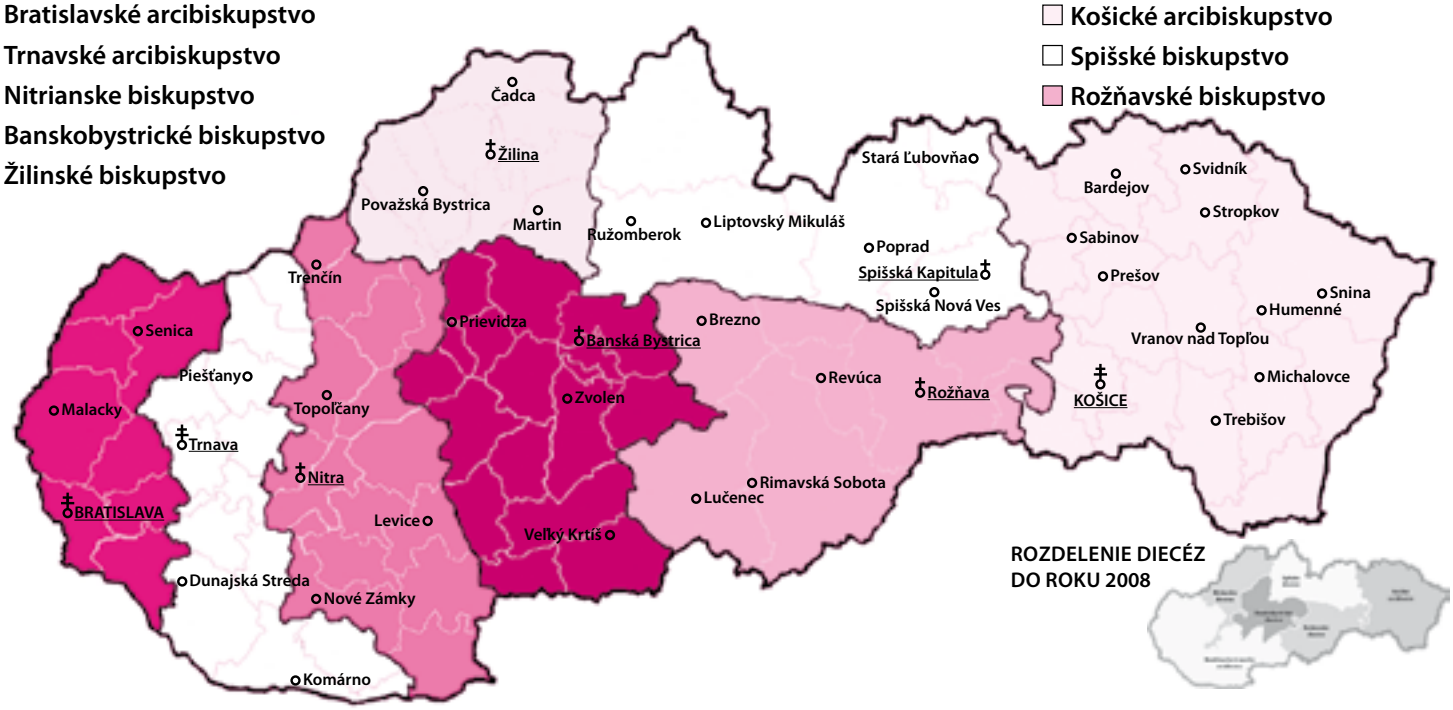

ROZDELENIE DIECÉZ DO ROKU 2008

– v roku 1990 štúdium v Innsbrucku
– od roku 1991 štúdium v Ríme
– v roku 1998 vymenovaný za viceoficiála cirkevného súdu v Trnave
– v roku 1998 asistentom C-MBF UK v Bratislave
– od roku 1999 odborný asistent
– od roku 2001 prodekan C-MBF UK v Bratislave
– v roku 2001 vymenovaný za súdneho vikára v Trnave
– 2. apríla 2004 vyvolený za titulárneho novosinského biskupa
– 2. mája 2004 v Trnave konsekrovaný za biskupa
– 14. februára 2008 vymenovaný za bratislavského arcibiskupa
– 8. marca 2008 kanonicky prevzal úrad arcibiskupa a metropolitu v Bratislave

Erb Mons. Stanislava Zvolenského

Ako arcibiskup má Mons. Zvolenský v erbe zelený klobúk s desiatimi zelenými strapcami po ľavej aj pravej strane. Erb je rozdelený na štyri polia, v dvoch sú symboly arcidiecézy, v ďalších dvoch sú osobné atribúty. V duchu

biskupského hesla Fiat voluntas tua (Buď vôľa tvoja) sú v druhom poli ruky prijímajúce Božiu vôľu a Božie milosrdenstvo, ktoré vyjadruje práve zlatá farba. Do tretieho poľa je prevzatý motív z pôvodného erbu ešte titulárneho biskupa Zvolenského – tri strieborné ľalie na červenom pozadí. Tri ľalie znamenajú tri sviatky Panny Márie, spojené s tromi skutočnosťami zo života nového arcibiskupa: Prvý je 15. august 1568, sviatok Nanebovzatia Panny Márie, keď zomrel jeho nebeský patrón sv. Stanislav Kostka, druhým je 8. december 2002, sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie, keď sa ukončila diecézna fáza blahorečenia rehoľnej sestry Zdenky Schelingovej, a tretím je 25. marec 2004, Zvestovanie Pána, ktorý má súvis s jeho vymenovaním za biskupa. Všetky tieto sviatky chápe ako prejav osobitného sprevádzania Panny Márie, Božej Matky. Symbol pália vyjadruje postavenie arcibiskupa metropolitu a dvojkríž arcibiskupskú hodnosť.

Erb Žilinskej diecézy

Základom erbu Žilinskej diecézy je dvojkríž so spodnými ramenami kratšími z erbu Nitrianskej diecézy, ktorý publikoval Martin Schrot v roku 1571. Pravdepodobne ide o upravený symbol z uhorského panovníckeho erbu. Tento kríž zároveň pripomína cyrilo-metodské obdobie diecézy.

Do erbu Žilinskej diecézy bol vložený na pamiatku toho, že diecéza vznikla odčlenením časti územia Nitrianskej diecézy. Božie oko v trojuholníku v pravom hornom rohu štítu symbolizuje zasvätenie katedrály v Žiline Najsvätejšej Trojici. Mušľa v ľavom hornom rohu štítu pochádza z erbu pápeža Benedikta XVI., ktorý v roku 2008 diecézu erigoval. Modrá tinktúra erbového štítu odlišuje erb od znaku Nitrianskej diecézy a od mestského znaku Žiliny.

Katedrálny chrám v Žiline

Podľa najnovších archeologických výskumov stál žilinský farský kostol už v prvej polovici 13. storočia. Prvá písomná zmienka o ňom však pochádza až z roku 1400, keď bol zasvätený Panne Márii. Pôvodný kostol mal zrejme charakter trojloďovej románskej baziliky. Veža kostola, ktorá bola pôvodne v osi predpokladaného jednoloďového kostola, je oveľa masívnejšia a vyššia ako podobné veže v tejto oblasti.

V rokoch 1530 – 1540 bola vedľa kostola postavená veža ako pevnostný objekt. V polovici 16. storočia ozbrojenci lúpežných rytierov dva razy obsadili a vypálili Žilinu a kostol prebudovali na pevnosť. Neskôr majiteľ mesta Žilina dal urobiť opätovnú prestavbu a kostol znova slúžil cirkevným potrebám.

Novovymenovaná žilinská katedrála.

Vtedajší nitriansky sídelný biskup Zachariáš Rohožník-Mošovský ho posvätil, ale už ako Kostol Najsvätejšej Trojice. V roku 1678 pri požiari kostol celkom zhorel. Reštaurácia kostola sa začala v roku 1687.

Obrovský požiar 21. júna 1848 zničil takmer celú Žilinu. Zhorela strecha kostola, obe veže i jeho vnútorné zariadenie. Dielo skazy dokonalo zemetrasenie 15. januára 1858. Pri tomto požiari zachránili z kostola sochu Panny Márie, ktorá je dnes vo Višňovom. Zničený kostol bol následne zrekonštruovaný.

Ďalší požiar vznikol v roku 1886 a znova poškodil aj čerstvo zrekonštruovaný kostol – zhorela na ňom strecha. Zvony však boli zachránené. V roku 1888 dostali obe veže nové strechy. Charakter, ktorý má veža v podstate i dnes, dostala pri prestavbe v roku 1890.

V roku 1924 dostala táto veža šesť nových zvonov. Pri tejto príležitosti ich 15. augusta posvätil Andrej Hlinka (1864 – 1938). Farský kostol dostal v roku 1936 nový organ a v roku 1941 mramorovú sochu sv. Anny.

Mons. Tomáš Galis

– narodil sa 22. decembra 1950 v Seliciach
– za kňaza bol vysvätený 6. júna 1976 v Bratislave
– od 1. júla 1976 kaplán v Hriňovej
– od 1. júla 1979 kaplán v Brezne
– od roku 1980 správca farnosti Lazany
– od 1. júla 1988 správca farnosti Kľak a excurrendo Veľké Pole
– od 22. marca 1990 do 31. októbra 1993 generálny vikár Banskobystrickej diecézy
– od 1. júla 1990 do 31. augusta 1999 rektor Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici
– od roku 1991 vysokoškolský pedagóg na Teologickom inštitúte v Banskej Bystrici-Badíne
– 11. januára 1994 vymenovaný pápežom Jánom Pavlom II. za pápežského kaplána
– 22. júna 1998 akademický titul ThDr. na RK C-MBF UK v Bratislave
– 25. júna 1998 vedecko-akademická hodnosť PhD. na UK v Bratislave
– 28. augusta 1999 vyvolený za titulárneho bitského biskupa
– 25. septembra 1999 v Banskej Bystrici konsekrovaný za biskupa
– 14. februára 2008 vymenovaný za žilinského biskupa
– 15. marca 2008 kanonicky prevzal úrad biskupa Žilinskej diecézy

Erb biskupa Mons. Tomáša Galisa

V štvrtenom erbe Mons. Tomáša Galisa je v 1. a 4. poli je umiestnený erb diecézy a v 2. a 3. poli osobný erb biskupa. V osobnom erbe sú umiestnené skrížené kopije, ktoré sú atribútmi sv. Tomáša – apoštola, patróna krstného mena nositeľa erbu. Skrížené kopije v tvare písmena X zároveň pripomínajú erb Banskobystrickej diecézy, v ktorej doteraz pôsobil biskup Galis. Strieborná ľalia, mariánsky symbol, vyjadruje, že nositeľ erbu bol vysvätený za biskupa v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici a hovorí aj o mariánskej úcte nositeľa erbu, čo dopĺňa aj biskupské heslo: Per Mariam ad Iesum (Cez Máriu k Ježišovi). Latinský procesiový kríž a zelený biskupský klobúk so šiestimi zelenými strapcami na každej strane prislúcha podľa pravidiel cirkevnej heraldiky biskupovi. ■

Snímka: TK KBS / Peter Zimen

J. Ex. Stanislav Zvolenský počas svojho uvedenia do úradu 8. marca 2008 v Bratislave.

Ponúkam svoju ochotu

Pri príležitosti reorganizácie Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku sme položili niekoľko otázok bratislavskému arcibiskupovi metropolitovi J. Ex. Mons. Stanislavovi Zvolenskému.

Vaša Excelencia, máte za sebou prvé mesiace pôsobenia v novej službe Katolíckej cirkvi na Slovensku. S akými pocitmi a myšlienkami ste prijali túto úlohu?

Úrad arcibiskupa metropolitu som prijal vo vedomí, že ide o poslanie, ktoré prevyšuje moje prirodzené ľudské sily, a že jedine s Božou pomocou budem môcť niesť zodpovednosť, ktorá z neho vyplýva. Zároveň som si však uvedomil, že predovšetkým musím ponúknuť Pánovi úplnú ochotu plniť Božiu vôľu.

Prečo bolo treba reorganizovať západnú provinciu Rímskokatolíckej cirkvi u nás?

Reorganizáciu západnej rímskokatolíckej slovenskej provincie vyžadovala potreba zriadiť samostatnú diecézu so sídlom v hlavnom meste Slovenska Bratislava a užitočnosť zriadenia novej diecézy na severe Slovenska so sídlom v Žiline. Spomenutá potreba a užitočnosť sa najviac prejavovali vo vytvorení menších, ľahšie spravovateľných cirkevných území.

V Bratislave ste prijali kňazskú vysviacku, tu ste pôsobili na svojej prvej fare i na rímskokatolíckej fakulte. Čím vás oslovuje toto mesto a jeho veriaci?

Je pravda, že som v Bratislave bol v kňazskom seminári a študoval na teologickej fakulte a že som tu bol v Dóme sv. Martina v roku 1982 vysvätený za kňaza, v roku 1990 som bol niekoľko mesiacov správcom farnosti Bratislava-Vajnory a od roku 1998 do roku 2008 som pôsobil aj ako vysokoškolský učiteľ na teologickej fakulte v Bratislave. Veriaci v Bratislave sú osobití aj tým, že mnohí sa do Bratislavy prisťahovali z rozličných častí Slovenska, žijú v tomto meste možno jednu či dve generácie a udržujú si vo svojich rodinách náboženskú mentalitu kraja, z ktorého pochádzajú, čo znamená, že v Bratislave sa prejavujú rozličné prístupy k praktizovaniu viery, od určitej voľnosti až po veľmi pevnú zásadovosť. Žijú tu však veriaci, ktorí praktizujú svoju vieru vedome a s radosťou a zároveň prejavujú aj veľké schopnosti a talent v najrozličnejších oblastiach života, či sú to vedci, umelci, športovci.

Je pastorácia v meste, zvlášť v takom, ako je Bratislava, naozaj osobitá?

Bratislava je osobitá aj tým, že je tu v porovnaní s inými mestami a obcami na Slovensku pomerne vysoký podiel tých obyvateľov, ktorí o sebe tvrdia, že sú neveriaci, a potom aj skupina ľudí, ktorí o sebe povedia, že sú veriaci, ale ich vlastný spoločenský úspech ich zvádza k postoju praktickej nezávislosti od Pána Boha. Tieto skutočnosti nevyhnutne vedú k potrebe osobitných pastoračných postupov v kontakte so spomenutými typmi ľudí.

Hneď na začiatku svojho pôsobenia ste sa stretli s otázkou národnostných menšín vo vašej arcidiecéze. Ako ste sa ju podujali riešiť?

V Bratislavskej arcidiecéze sú prítomné viaceré národnostné menšiny, z ktorých najpočetnejšia je maďarská menšina. Pastoračná starostlivosť o veriacich maďarskej národnosti je dobre zabezpečená kňazmi, ktorí im konajú kňazskú službu v ich materskom jazyku. Bratislavská arcidiecéza nemá v tejto oblasti žiaden závažný problém a ja sám som viac ráz vyjadril svoju ochotu byť dobrým biskupom pre všetkých veriacich Bratislavskej arcidiecézy bez ohľadu na ich národnosť.

Aké méty ste si pre svoje pôsobenie vytýčili? Čo by ste chceli dosiahnuť?

Mojím prvým cieľom je, aby sa Bratislavská arcidiecéza stala dobre fungujúcim organizmom, ktorý tvoria živé farské spoločenstvá. Uvedomujem si, že sa treba starať o kvalitu duchovného života kňazov, aby dostali dostatok podpory vo svojich dobrých snahách.

Deň po vašom uvedení do úradu bol v Bratislave intronizovaný aj náš biskup Peter Rusnák. Kde vidíte možnosť vzájomnej spolupráce a v čom sa môžete dopĺňať?

Vzájomné dopĺňanie sa prejavuje v oblasti liturgie, keď sa veriacim ponúka možnosť liturgických slávení západným i východným katolíckym obradom, vo všetkých iných oblastiach pracujeme na tom istom diele, aby sme sprostredkovali tú istú vieru svedectvom a tú istú Božiu milosť vo sviatostiach.

Nie ste iba arcibiskupom, ale aj metropolitom. Aká je vaša úloha vzhľadom na vaše sufragánne biskupstvá?

Úlohou metropolitu vo vzťahu k sufragánnym biskupstvám je predovšetkým to, aby dozeral na dodržiavanie cirkevnej disciplíny v jednotlivých biskupstvách, v prípade zreteľného porušenia cirkevných zákonov arcibiskup metropolita môže a má povinnosť oboznámiť s tým Svätú stolicu.

Bratislava je aj mediálnym centrom Slovenska, a to aj čo sa týka katolíckych médií. Vy ste predsedom rady pre spoločenské komunikačné prostriedky. Ako vnímate súčasné trendy a požiadavky na tieto médiá zo strany veriacich?

Médiá dnes prinášajú potrebné náboženské povzbudenie, pričom si myslím, že starší radi obracajú svoju pozornosť na katolícke tlačené médiá, prípadne na rozhlasové vysielanie Rádia Lumen. V súčasnosti je veľkou výzvou pre nás všetkých podporiť rozvoj prvej katolíckej televízie Lux a napomáhať jej rozvoj, aby sa stala užitočnou pre veriacich. Veľkou požiadavkou súčasnosti je, aby sme vychovali čím viac ľudí, ktorí si držia zdravé katolícke zásady a sú zároveň schopní žiť podľa viery aj v prostredí svetských médií.

Ste zodpovedný aj za realizáciu zmlúv medzi Svätou stolicou a našou republikou. Vidíte ešte reálnu možnosť uzavrieť aj ostatné čiastkové zmluvy, zvlášť zmluvu o výhrade svedomia? Prečo je to dôležité vzhľadom na veriacich občanov našej vlasti?

Zo základnej zmluvy medzi Svätou stolicou a Slovenskou republikou vyplýva povinnosť uzavrieť ešte dve čiastkové zmluvy, a to zmluvu o finančnom zabezpečení Katolíckej cirkvi a zmluvu o výhrade svedomia. Uzavretie oboch zmlúv je reálne, aj keď je zrejmé, že bude treba na ich príprave ešte istý čas pracovať, lebo predpokladom ich prijatia je aj mentálna zrelosť spoločnosti, ku ktorej smerujeme, ale ktorá ešte vyžaduje určité úsilie.

Za rozhovor zo srdca ďakuje
Juraj Gradoš

Doctor honoris causa

Juraj GRADOŠ

Je málo ľudí, o ktorých môžeme povedať, že poznať ich znamená obohatiť svoj život. Takouto osobnosťou je profesor Tadeuzs Zasepa. Zaujímavý, vzdelaný, duchovne hĺbavý poľský kňaz, blízky spolupracovník Božieho služobníka Jána Pavla II. Má mimoriadnu zásluhu na výchove mediálnych pracovníkov na Slovensku. Profesor Zasępa má navyše zmysel pre humor. Je človekom nádeje a múdrosti. Aristokracie ducha. Zodpovedným a veľkodušným v zmýšľaní i konaní. Človek zdravého patriotizmu. To všetko učí aj svojich študentov...

Profesor Tadeusz Zasępa sa narodil 23. apríla 1946 v Radiechoviciach v Poľsku, v rodine s bohatým spoločensko-kultúrnym zázemím, hlbokým vzťahom k Bohu a Cirkvi. Gymnázium absolvoval v Čenstochovej. Neskôr strávil šesť rokov v krakovskom seminári. Po vysviacke v roku 1971 pôsobil tri roky ako kaplán vo farnosti vo Vieruszóve a zároveň sa venoval pastorácii nepočujúcich.

Biskup ho poslal študovať na Katolícku univerzitu v Lubline, kde v roku 1977 získal titul magister a v roku 1983 doktorát z pastorálnej teológie a mediálneho vzdelávania. Na docenta v tomto odbore sa habilitoval v roku 1987. Tu bol aj vymenovaný najprv v roku 1995 za mimoriadneho a v roku 2001 za riadneho profesora.

Počas štúdia absolvoval viaceré zahraničné pobyty, po ktorých pôsobil ako vedúci referátu zahraničných stykov v Lubline, následne ako docent v Inštitúte výskumu poľskej emigrácie a od roku 1991 podnes vedie Katedru súčasných foriem šírenia viery. V roku 1993 založil a bol prvým riaditeľom Katolíckeho rádia Lublin. Taktiež je zakladateľom lublinskej edície týždenníka Nedeľa a jej prvým redaktorom. Stál pri zrode nadácie *Sacrum Paidea* podporujúcej hendikepovaných umelcov. V roku 1998 založil *Lubelsku szkolu Biznesu* a stal sa jej prvým rektorom.

Od roku 1995 tri roky prednášal na Teologickom inštitúte Spišskej Kapituly v Spišskom Podhradí. V rokoch 1998 – 2000 viedol postgraduálne štúdium žurnalistiky na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. Od roku 2001 podnes pôsobí intenzívne ako pedagóg na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku. V roku 2003 začal spolupracovať aj s našou teologickou fakultou. V roku 2008 bol zvolený za rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku.

V roku 2001 bol nominovaný na Nobelovu cenu. Získal množstvo ocenení. 7. mája 2008 mu bol udelený čestný doktorát Prešovskej univerzity v Prešove. ■

podľa *Laudatia* pripraveného
prof. Petrom Šturákom

listáreň

V dnešnej listárni ponúkame niekoľko názorov z vašich listov alebo mejlov. Za všetky názory a pripomienky ďakujeme.

redakcia

Dobrý deň!
Volám sa Mariusz Derecki. Bývam v Bialymstoku (v Poľsku) a som verným čitateľom Vášho časopisu. Bohužiaľ, neovládam ešte veľmi dobre slovenský jazyk, aby som Vám mohol napísať list v tomto jazyku, ale chcel by som sa Vám srdečne poďakovať za jestvovanie Slova. Od októbra alebo novembra si čítam Slovo pravidelne na internetovej stránke. Vďaka nemu sa moja viera stáva silnejšou a popri tom mám možnosť učiť sa slovenský jazyk a spoznávať históriu a kultúru, zvlášť gréckokatolíkov na Slovensku.
Pri príležitosti sviatkov Veľkej noci by som Vám chcel zaželať radosť, pokoj a vieru v druhých ľudí aj síl do ďalšieho vydávania časopisu Slovo. Svoju vďačnosť som si dovolil vyjadriť aj na vlastnom blogu v anglickom jazyku. Dúfam, že nasledujúce želania Vám budem schopný napísať v slovenskom jazyku.

Srdečne pozdravujem.
Mariusz Derecki

Vážení priatelia,
Už niekoľko rokov si predplácam a čítam svoj obľúbený časopis pre gréckokatolíkov Slovo a nazdávam sa, že jeho kvalita sa neustále zvyšuje.

Jozef Kraus

Vážený otec Juraj,
som odberateľka a čitateľka časopisu Slovo. Prepáčte, že sa nepredstavím svojím menom. V Slove nachádzam články, ktoré ma zaujímajú. Rada čítam myšlienky na každý deň, ku ktorým sa cez deň vraciam. Listáreň môže poslúžiť nielen dotyčnému, ktorý sa na Vás, o. Juraj, obracia so svojím problémom, ale nájde tu poučenie každý, kto má podobné problémy či nejasnosti. Za to Vám patrí úprimná vďaka.
Prajem Vám veľa Božích milostí do Vašej užitočnej a potrebnej práce.

S úctou
vaša stála čitateľka

Vážená redakcia,
gratulujem Vám k nádhernému dvojčíslu Slova. Bolo by veľkou škodou, keby tento materiál nebol doplnený z vysviacky dvoch biskupov a arcibiskupa a vydaný knižne. Je to veľká udalosť a mala by byť aj takým spôsobom dokumentovaná pre budúce generácie. Želám veľa tvorivých nápadov a autorom dvojčísla veľká chvála!

Slava Isusu Christu !
Ing. Vladimír Komanický

Slava Isusu Christu!
Ďakujem za skvelé stránky a super časopis!
Prajem veľa úspechov.

Martina

Snímka: www.unirec-eventplanning.com

Deti v herni s hracími automatami.

NA DISKOTÉKU *so sprievodom!*

Juraj GRADOŠ

Vari niet na Slovensku človeka, ktorý by tvrdil, že dnešná mládež je vzorová. Skôr je to naopak. Kto je na vine? Rodičia, ktorí musia pracovať aj cez víkendy a po večeroch? Rodina, ktorá je roztratená po celej republike? Škola, ktorá má problém mladého človeka vôbec niečo naučiť? Odpoveď je jasná. Spoločnosť. Ale spoločnosť, to sme my.

Skupina poslancov sa odhodlala chytiť možnosti, ktorú sme jej dali, a urobiť v danom smere aspoň čiastkovú úpravu. Tá sa dotkne niekoľkých najvážnejších problémov, s ktorými sa mladý človek borí a spája. Ide o sex, alkohol a gamblerstvo. Pri príprave tohto zákona sa táto skupiny inšpirovala podobným zákonom v Nemecku.

Podľa navrhovanej úpravy by predaj erotickej a pornografickej literatúry v novinových stánkoch a na benzínových pumpách mal byť zakázaný. V obchodných domoch bude možné predávať erotickú a pornografickú literatúru len v osobitnej miestnosti, do ktorej bude mať mládež zamedzený prístup.

Mladí do 18 rokov sa podľa návrhu zákona nebudú môcť zabávať v nočných baroch a kluboch. Mládež od 15 do 18 rokov sa však bude môcť zdržiavať v reštauráciách od 23.00 h do 5.00 h, ale len v sprievode rodičov alebo osôb, ktoré plnia trvalo alebo na určitý čas výchovné úlohy na základe dohody s osobou s rodičovskými povinnosťami. Mladší ako 15 rokov nebudú môcť byť v reštauráciách po 23.00 h. Výnimky môže povoliť len starosta obce. Deti do 15 rokov môžu chodiť na tanečné zábavy, ale len v sprievode rodičov alebo poverených osôb. Mládež do 18 rokov môže navštevovať tanečné zábavy bez sprievodu takejto osoby, ale najdlhšie do 24.00 h.

Na Slovensku by mal vzniknúť podľa pripravovaného návrhu zákona Dozorný úrad na ochranu detí a mládeže, ktorý v prípade nedodržiavania ustanovení na ochranu detí a mládeže bude podávať návrhy na sankčné opatrenia.

Zákon ďalej predpokladá, že deti ani mládež sa vôbec nemôžu zdržiavať v herniach a priestoroch, kde sa hazardné hry prevádzkujú. Herne sa nemôžu nachádzať vo vzdialenosti 200 metrov od školy. Prísnejšie sa budú kontrolovať aj médiá vysielajúce zábery, ktoré môžu poškodiť zdravý vývoj detí a mládeže. Medzi miesta, ktoré ohrozuje mládež do 18 rokov, pribudli aj sexshopy.

Sociologička Silvia Porubänová si myslí, že by mala existovať snaha o ochranu mládeže pred vplyvmi hrubého násilia, pornografie či prejavmi rasovej a etnickej neznášanlivosti. „Je otázne, či môže norma niečo zmeniť," dodala. Podľa nej mládež v regiónoch rieši poobedňajší voľný čas návštevou pohostinstiev, keďže nemá iný program.

Združenie Mladí liberáli považuje prípadné obmedzenie zábavy mladých ľudí za nezmyselné a porušujúce slobodu. „Mladí liberáli odmietajú kriminalizáciu mladých ľudí z dôvodu nočného zabávania sa alebo pitia alkoholu. V prípade schválenia takéhoto zákona by išlo o návrat do čias komunizmu, keď na všetko dozeral všadeprítomný štát. Viedlo by to k mocnejšiemu štátu, k rozsiahlejšiemu špehovaniu a riadeniu životov ľudí," uvádza sa v stanovisku ML, ktoré poskytol predseda združenia Richard Švihura. Podľa neho je zábava výhradne súkromnou záležitosťou, do ktorej nemajú politici zasahovať.

„Tento zákon nie je na to, aby trestal, ale aby vymedzil pravidlá. Nastavujeme rámce, odkiaľ a pokiaľ sa môže," tvrdí nezávislý poslanec Peter Gabura, ktorý je spolu s Ľudmilou Muškovou, Katarínou Tóthovou (HZDS), Jánom Podmanickým, Vladimírom Faičom (Smer) a Jánom Slabým (SNS) jedným z autorov návrhu zákona. Podnetom však bola najmä skutočnosť, že deti a mladiství trávia v reštauráciách a baroch čoraz viac času a aj napriek zákazu pijú alkohol. Istý slovenský denník pred niekoľkými týždňami urobil pokus v bratislavských podnikoch s deťmi Petrom (13) a Zorou (13). V piatich zo siedmich barov im bez problémov doniesli na stôl pivo, ba dokonca fernet a rum.

„Treba minimalizovať možnosť, aby sa mládež dostala k alkoholu a pornografii, ktoré môžu poškodiť zdravý vývoj jedinca," dodal Peter Gabura, ktorý sám vychoval deväť detí. Jadro výchovy je podľa neho v rodine, ale po vstupe dieťaťa do spoločnosti musí byť zodpovedný aj štát.

„Ide o šľachetný záujem. Regulovať bezbrehú zábavu mladých ľudí by sme mali, aby svoj voľný čas mohli zmysluplne využívať. Prirodzeným prejavom mladých je vybíjanie si energie napríklad na diskotéke. Nie je vhodné, aby sa osoby mladšie ako 18 rokov pohybovali v spoločnosti, kde sa vyskytujú drogy alebo striptíz, ktorý môže viesť k predčasnému prebúdzaniu sexuálneho záujmu. Som za to, aby sa deti mohli zabaviť aj na diskotéke, ale tam, kde nebudú mať prístup k alkoholu či drogám, a ideálne aj na miestach, kde sa nefajčí. Na druhej strane, keď deťom uberáme z tejto stránky života, mal by vzniknúť aj zákon o tom, že pri každom sídlisku musia byť ihriská, aby deti mohli športovať a využívať svoju energiu prospešnou činnosťou pre svoje zdravie," tvrdí psychologička Eva Jaššová. ■

Už nežijem ja

Janka

Až doteraz som si myslela, že žijem plnohodnotný život. Pravidelne som sa modlila a chodila dennodenne do cerkvi. Modlitba pre mňa nebola ničím zvláštnym. Odmalička som bola k tomu vychovávaná. Keď som však bola vo štvrtom ročníku gymnázia, v mojom živote začal pôsobiť Boh naplno.

Mala som v srdci túžbu, ktorú mi nesplnil, preto som sa cítila sama a opustená. Videla som, že môj život je prázdny a navyše som necítila Božiu lásku. V srdci mi zneli slová: „Bože, si tak blízko, a predsa tak ďaleko." To môj hriech spôsobil, že ťa necítim, že moje srdce je otupené a prázdne.

Každý deň som sa modlila a prosila ho, aby mi dal čisté a slobodné srdce. Nikdy som sa nad tou prosbou hlbšie nezamyslela. Nebola som to ja, ale Svätý Duch, ktorý sa modlil cez moje ústa.

Raz, keď som bola na jednom modlitbovom stretnutí, nastal v mojom živote zlom. Vo chvíli, keď bolo moje vnútro naplnené modlitbou, prišiel ku mne jeden kňaz, dotkol sa ma a povedal: „Boh ti dáva čisté a slobodné srdce." Až vtedy som spoznala, čo to znamená. V mojom vnútri Boh zapálil oheň svojej lásky. Po tvári mi tiekli slzy radosti, lebo som pocítila úplnú slobodu a Božiu lásku v plnosti – nebeské kráľovstvo už tu na zemi.

Boh mi nedal to, o čom som vždy snívala, ale dal mi niečo oveľa viac – dal mi seba samého a začal postupne uzdravovať moje vnútro. Hoci sú dni, keď vo svojom srdci cítim veľkú bolesť, ktorú neviem vysvetliť, viem, že je to jeho milosť, ktorú mi dáva, jeho bolestivý, ale zároveň uzdravujúci dotyk.

Moje oči sú plné sĺz, ktoré Boh zo mňa vyplavuje každým dňom, moje vnútro obnovuje a posväcuje. Moje ústa sú plné smiechu, lebo prežívam radosť, ktorú mi nikto nikdy nevezme. Boh mi ukázal moje poslanie a dal mi silu, aby som mohla kráčať za ním. Lebo radosť v Pánovi je naša sila.

Hoci sa niekedy cítim slabá a nehodná, Boh ku mne hovorí slovami: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti" (2 Kor 9, 9), lebo keď som slabý, vtedy som silný. A tak môžem povedať spolu s Pavlom, že už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus.

Týmto svedectvom by som chcela aspoň troška pomôcť mnohým mladým ľuďom, ktorí necítia Božiu lásku vo svojom živote. Naozaj platí: „Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!" (Mt 7, 7) Preto aj ty pros: „Bože, stvor vo mne srdce čisté a v mojom vnútri obnov Ducha pevného" (Ž 51 (50), 12). A zistíš, že si dostal to, po čom v hĺbke svojho srdca túžiš. Možno sa tvoje plány a predstavy úplne zrútia, ale Boh ti dá oveľa viac, ako si vieš predstaviť. Možno budeš musieť zaprieť sám seba, ale Boh bude stále pri tebe. Keď ti bude ťažko, Ježiš ťa ponesie na rukách. Zakúsiš jeho objatia, kúsok z jeho bolesti, jeho milosti a hlbokú lásku. Lebo nikto si nezaslúži tvoje slzy viac ako tvoj Boh. Miluje bezhranične a pravá láska niekedy veľmi bolí, no zároveň očisťuje a dáva slobodu.

Keď necítiš Boha, to neznamená, že je ďaleko. Boh ťa však skúša, či ho dokážeš milovať aj vtedy. Lebo láska, to nie je len pocit. Je to niečo viac. ■

BIBLICKÉ OTÁZNIKY MARICE KIPIKAŠOVEJ

Je pravda, že olivovník v Biblii patrí medzi najvýznamnejšie stromy?

Áno, je.

Spolu s viničom a figovníkom je oliva najrozšírenejšou ovocnou drevinou v Izraeli. Rastie všade. Poznáme ju podľa hrčovitého kmeňa a striebristých listov. Plody sa zbierajú na jeseň. Čerstvé alebo nakladané olivy, ktoré sa jedli s chlebom, predstavovali dôležitú súčasť stravy. Plody sa lisujú a získava sa z nich výborný olej, ktorý sa používa na svietenie, prípravu jedál, na rany a do voňaviek. Týmto olejom pomazávali kráľa. Olej tvoril základ mnohých mastí a používal sa aj na úpravu vlasov.

Snímka: www.kontoyiannis-house-cyprus.com

Prastarý olivovník na Cypre.

Oliva ovešaná plodmi znamená hojnosť Pánovho požehnania. Olivové drevo je veľmi pevné a dá sa dobre leštiť. V Šalamúnovom chráme cherubíni, vráta a dvere boli zhotovené z olivového dreva.

Ako jeden z najcennejších stromov je oliva prvýkrát spomínaná v Gn 8, 11, keď sa holubica vrátila do archy s olivovou ratolesťou na znamenie uzmierenia s Bohom. Oliva a holubica sa stali symbolmi priateľstva, pokoja a mieru. Porazení, ktorí žiadali mier, niesli v rukách olivové ratolesti.

Podľa žalmistov je oliva znakom sily a prospechu (Ž 52, 10; 128, 3). Plodnosť stromu pripomínala ideálneho spravodlivého muža (Ž 52, 10; Oz 14, 7), ktorého potomkovia boli nazývaní olivovými ratolesťami (Ž 128, 3).

Plod divokej olivy je malý a bezcenný. Aby oliva začala prinášať bohatú úrodu, musí sa na divoko rastúci ker naštepiť dobrý štep. Apoštol Pavol túto skutočnosť používa ako pôsobivú alegóriu (Rim 11, 17), na ktorej znázorňuje, ako sú pohania zaviazaní skutočnému Izraelu. Poukazuje na to, že nie je prirodzené, aby sa výhonok divokej olivy naštepil na dobrý strom. ■

Emil KORBA

Hosť na zemi

Najprv si zvlažím oči v slzách.
Jak vábivá je cesta k domovu?!
Cítili ste čaro to, blčí v srdciach,
keď hosť nám vkročí do domu?

Kolkokrát si k sebe vzdychnem:
Jak bojazlivý je môj vstup,
vždy a všade, kde len vstúpiť stihnem
a pozdrav lásky pripojím na slova vrub.

S chvením beriem podávanú lásku,
stoličku, ktorá môžbyť, že je zlomená.
Však kto z vás vidí v srdci túto vrásku,
nech ináč na to myslí a nech sa nehnevá.

Prepáčte tie voľné slová úprimné.
Vravím vám: Slza mi ich zvlažila
a tej vždy šepkám: Buď pri mne,
by v radosti si ma verne strážila.

Veď každý deň je nová návšteva,
stretnutie nové s opakovaným bozkom.
Neisto sa dívam z nábrežia
tejto zeme, kde cítim sa byť iba hosťom...

z pripravovanej zbierky Poézia

POSTIHNUTÉ DIEŤA – *požehnanie či prekliatie?*

Eva TURÁKOVÁ

Deti s Daunovýmm syndrómom. Snímka: www.belfastcity.gov.uk

Riško sa narodil ako prvorodené a vysnívané dieťa. Ako bábätko prekonal streptokokovú infekciu, ktorú bez väčších problémov zvládol. Bol dojčený vyše roka a do troch rokov nebol nijako výrazne chorý. Motoricky sa vyvíjal veľmi dobre. Rýchlo sa vytiahol do sedu, ako desaťmesačný už chodil. Jeho reč sa však nevyvíjala. Ako rástol, stúpal počet problémov, ktoré rodina musela riešiť. Riško málo spal, často mal záchvaty hnevu, hlavne vtedy, keď mu bola násilím zmenená jeho činnosť či obľúbená trasa pri prechádzke. Hral sa ináč ako ostatné deti, k hre rovesníkov sa skoro vôbec nepridal. Bol hyperaktívny, pri nijakej činnosti dlho nevydržal, azda len pri počítači. Jedol len tri ním vybrané jedlá a veľmi zle znášal zmeny. Rodičia boli čoskoro zúfalí, a preto navštívili zopár odborníkov. Ich ortieľ bol jednoznačný. Dieťa je autista.

Zrazu sa rodičom zrútil celý svet, všetky nádeje, ktoré vkladali do svojho dieťaťa boli preč. Prečo práve my, prečo práve našu rodinu, naše dieťa niečo také postihlo? Čo sme komu urobili? Všetci rodičia, ktorým či už hneď po pôrode, či neskôr oznámia, že ich dieťa je postihnuté, či ináč ťažko choré, prejdú určitými štádiami, až pokiaľ sa so situáciou nezmieria a nezačnú ju riešiť. Väčšinou je na začiatku šok, odmietanie, hnev, neskôr nastupuje zmierenie sa so situáciou, jej riešenie a šťastní sú tí rodičia, ktorí dokážu prijať svoju novú situáciu a milované dieťa ako požehnanie a dar.

Je to zvláštne, ale aj keď sú rodiny, ktoré táto nová situácia položí na lopatky a ich vzťah sa rozpadne, viac je tých, ktorí sú schopní siahnuť až na dno a vydolovať zo seba to najkrajšie a najľudskejšie, čo do nich Pán Boh vložil.

Prečo neexistuje dokonalý svet? Prečo sa rodia postihnuté deti? Čo nám tým vlastne dokonalý Boh chce ukázať? Rodiny s deťmi s postihom by vám o požehnaní, ktoré prišlo do ich rodiny zároveň s ich postihnutým dieťaťom, vedeli rozprávať celé hodiny. Ak pustili do svojho srdca a rodiny Boha, zrazu uvideli svet inými očami. Veci, ktoré boli pre nich predtým dôležité, zrazu nemali žiaden zmysel. Hodnotu nadobudli maličkosti a každodenné drobné radosti. Postihnuté deti v nás odkrývajú to najľudskejšie, čo do nás Boh vložil. Učia nás pravým hodnotám i zmyslu života.

Čo však otázka výchovy?

Rodičia sú často bezradní. Okolie im v ich hľadaní optimálneho postoja k svojmu dieťaťu veľmi nepomáha. Buď dieťa a jeho rodičov ľutujú, alebo odsudzujú. Tieto postoje často plynú z nevedomosti. Aj keď má dieťa nejaký hendikep, je ako každé iné dieťa. Lutovaním, upozorňovaním na jeho ťažkosti mu nijako nepomôžeme. Skôr v ňom prehlbujeme pocit, že je iné, a preto sa s ním musí jednať ináč. Časom si to začne uvedomovať aj dieťa a situáciu bude zneužívať. Dieťa, ktoré je postihnuté, nemáme upozorňovať na jeho nedostatky, ale stavať na jeho silných stránkach. Tak ako zdravé dieťa potrebuje poznať hranice a naučiť sa fungovať samostatne vo svete, to isté potrebuje aj to s postihom. Samozrejme v primeranom rozsahu, podľa jeho možností a schopností.

Medzi základné veci patrí sebaobsluha. Kým je dieťa malé a rodičia majú tendenciu všetko robiť za neho, zo začiatku sa to dá zvládnuť. Každé dieťa však raz vyrastie a to, čo sa nenaučí za mladi, to ho ťažšie budeme učiť, keď vyrastie. Predstavme si dieťa s mentálnym postihom – ako každé iné má svoje silné aj slabé stránky. Ak ho už ako maličké naučí-

me samo sa najesť, obliecť, odkladať si veci, upratovať, umyť po sebe riad a pod., keď to už bude mladý človek, ktorý síce nemôže úplne sám bývať či pracovať a žiť, máme istotu, že má vypestovaný určitý pocit zodpovednosti a vo svete sa nestratí, aj keď už my nebudeme schopní sa oň postarať. Pri výchove detí s postihom musíme vždy myslieť na to, že raz vyrastie. Ak dieťa na vozíčku nenaučíme základným zručnostiam, aby nám trebárs pri prezliekaní a hygiene nejakým sebe primeraným spôsobom pomáhalo, keď bude dospelé, budeme mať vážny problém. Napríklad naše dieťa na vozíčku rado papá a my sme radi, veď nech aspoň papá, keď už behať za loptou nemôže. Lenže naše v piatich rokoch dvadsaťkilové dieťa bude mať pri dobrom apetíte v osemnástke sto kíl a my ho z vozíka ani nezodvihneme. Okrem toho ohrozíme jeho zdravie tým, že bude obézne. Keďže sa skoro vôbec nepohybuje, o chvíľu jeho telo začnú trápiť preležaniny a iné neduhy. To jeho kvalitu života zhorší oveľa viac, ako keď ho ešte ako malé rozkošné dieťatko naučíme určitému režimu v bežnom živote.

Nevychovať malého tyrana

Veľkou chybou je, ak dieťaťu s postihom (možno preto, že ho ľutujeme) odmalička všetko dovolíme. Ako maličký dostane hračky, aké si vymyslí. Maminka priskočí hneď, len čo dieťa zaplače. Všetci v okolí, vrátane súrodencov, mu ustupujú a pod. Ani netušíme, že vychovávame malého tyrana, z ktorého budeme neskôr nešťastní nielen my rodičia, súrodenci, ale aj on sám. A to nás bude bolieť najviac.

Medzi súrodencami by sme nemali robiť rozdiely. Aj dieťatko s postihom sa potrebuje učiť zodpovednosti a povinnostiam. Všetko, samozrejme, závisí od konkrétnej situácie a možností dieťaťa s postihom.

Je úplne nespochybniteľné, že narodením postihnutého dieťaťa nastáva v každej rodine úplne nová situácia, ktorú nikto nečakal ani po nej netúžil. To sa netýka len mamy a otca, ale aj súrodencov, starých rodičov či širšej rodiny. Každý z nich sa musí so situáciou nejakým spôsobom vysporiadať. Spravidla je mama prvá, ktorá dieťatko prijme a začne túto novú situáciu a celé fungovanie rodiny riešiť. Väčšinou si rodina nevie predstaviť, čo ich čaká v budúcnosti, majú čo robiť s prítomnosťou a spracovaním mnohých pocitov, myšlienok a nových úloh. A naozaj je dobré riešiť prítomné problémy, len občas je dobré premietnuť si život o niekoľko rokov neskôr, aby sme sa vystríhali veľkých chýb, ktoré bude veľmi ťažké napravať. Aj keď sa celá situácia a pomery v rodine zmenia a musia prispôsobiť novým podmienkam, ktoré nemôžeme ignorovať, dieťatko s postihom nie je dobré dať do popredia a zabudnúť na všetko ostatné, čo nás v živote tešilo a napĺňalo.

Ak sú už v rodine súrodenci, nesmieme na nich zabudnúť. Treba ich zaangažovať do novej situácie a všetko s nimi prekonzultovať. Môžu byť úžasným zdrojom dobrých nápadov i pomoci. Do starostlivosti o postihnutého súrodenca ich treba nenásilne zaangažovať. Ale nesmieme z nich urobiť opatrovateľov a priveľmi ich zaťažiť. Majú svoj vlastný život, starosti, radosti, záľuby, vlastnú budúcnosť. Na to by rodičia nemali zabúdať.

Pár rád v kocke

– stavať na silných stránkach dieťaťa, nie na hendikepoch
– zaťažiť dieťa odmala v primeranej miere povinnosťami
– naučiť ho základnej sebaobsluhe
– podporovať dieťa v tom, v čom je dobré a čo ho baví
– myslieť pri výchove na to, že naše dieťa raz vyrastie
– nezabudnúť na súrodencov
– nezabudnúť na seba

OTÁZKA PRE VÁS

Čo spôsobuje najväčšie problémy postihnutým, aby sa aj oni mohli zaradiť do bežného života spoločnosti?

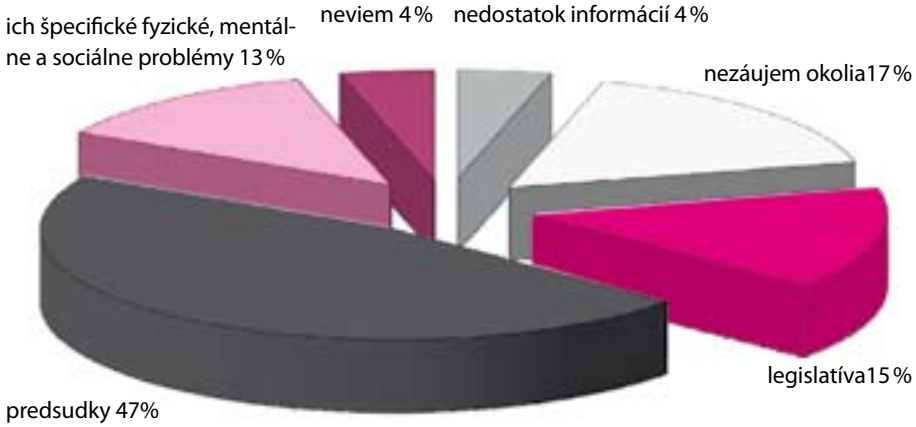

Vyjadrite sa aj vy na slovo.grkapo.sk.

Špeciálna základná škola so špeciálnou materskou školou pre deti a žiakov s autizmom *(autisti.skola@wmx.sk) sídli v centre Prešova v budove františkánskeho kláštora. Je to na východnom Slovensku vôbec prvé zariadenie, ktoré sa v tomto regióne chce komplexne venovať deťom s autizmom a zároveň odborne aj ľudsky pomáhať ich rodinám. Doteraz veľký počet takýchto detí nemal možnosť primeraného vzdelávania. A tak predškolákom unikal ten vzácny čas, keď možno dieťatko podchytiť a začať s ním pracovať. V školopovinnom veku bývali autisti často pre výrazné poruchy v komunikácii zaraďované do škôl pre mentálne retardované deti. Preto vznikla naša škola, ktorá všetko svoje úsilie chce smerovať na pomoc deťom a ich rodinám. O hlbokej motivácii a nasadení pre toto naše poslanie vari napovie to, že traja naši pedagógovia majú vlastné autistické dieťa. Akútnym problémom v súčasnosti je prevoz detí na podporné terapie, ktoré sa realizujú mimo školy. Keďže autistické deti sa nevedia správať v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy bez toho, aby vyrušovali či ohrozovali seba i okolie, potrebujeme zakúpiť 9-miestne vozidlo. Ak nás chcete podporiť, môžete tak urobiť akýmkolvek príspevkom na účet: 4340062804/3100.*

Niekedy je ťažké hľadať odpovede na všetky otázky, ktoré sa nám mihajú v hlave, keď nám lekár oznámi, že naše dieťa je postihnuté. To slovíčko nemám rada. Má príliš negatívny podtón. Mňa osobne deti s postihom vždy fascinovali. To, ako vidia svet, čomu pripisujú dôležitosť, ako sa vedia vyrovnať so svojou situáciou.

Aj keď neviem slovami opísať, v čom spočíva zmysel života a prečo nám náš dobrý Boh dáva takýchto ľudí, viem, že nás zdravých učia, že to, čo nám ako dôležité ponúka tento svet, nie je vôbec podstatné. Krása, mladosť, štíhlosť, úspech, bohatstvo strácajú na dôležitosti, ak človek ochorie alebo do jeho života vstúpi bolesť. Vtedy sa zrazu dôležitými stanú maličkosti. Ak necháme Boha vstúpiť do nášho života, s ním príde aj požehnanie, sila i radosť zo života. A zrazu vidíme naše postihnuté dieťa ako úžasný dar. ■

Svetlo v predpeklí

Jozef však povedal: „*Prečo sa čudujete, že bol Ježiš vzkriesený? Na tom nie je nič čudné. Zvláštne je ale, že nebol vzkriesený sám, ale že vzkriesil aj mnohých iných. Tí sa ukázali blízkym v Jeruzaleme. Ak nepoznáte iných, poznáte isto dvoch Simeonových synov, ktorých sme nedávno pochovali. Ich otvorené hroby sú prázdne a oni žijú v Arimatei.*“

„*Poďme teda do Arimatey,*“ riekli všetci.

Keď tam došli a našli Simeonových synov, pozdravili ich a pomodlili sa. Potom ich v mieri odviedli do jeruzalemskej synagógy, pevne zatvorili dvere, položili do stredu Boží zákon a veľkňaz prehovoril: „*Chceme, aby ste pri Bohu Izraela povedali pravdu o tom, ako ste vstali z mŕtvych a kto vás vzkriesil.*“

„*My sme boli v podsvetí so všetkými zosnulými od počiatku vekov. O polnoci vyšlo v tej tme slnko a osvietilo nás všetkých, takže sme sa videli navzájom. A náš otec Abrahám spolu s patriarchami a prorokmi plní radosti riekol: ‚Toto svetlo pochádza z veľkého osvietenia.‘*“

Prorok Izaiáš dodal: „*Toto svetlo je od Boha a od Syna i Svätého Ducha, ktorého som prorokoval za svojho pozemského života slovami: ‚Ľud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo, nad tými, čo bývajú v krajine tieňa smrti, zažiari svetlo.‘*“

Potom doprostred nás vstúpil asketa z púšte a patriarchovia sa ho spýtali, kto je. On odpovedal: „*Ja som Ján, posledný z prorokov, ktorý som urovnal cestu Božieho Syna a hlásal som ľudu pokánie na odpustenie hriechov. A on prišiel ku mne, ako som ho zbadal, riekol som: ‚Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta.‘ A svojou rukou som ho pokrstil v rieke Jordán. I videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. A z neba zaznel hlas: ‚Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.‘ A preto som bol poslaný k vám, aby som vám zvestoval, že sem prichádza jednorodený Boží Syn, aby všetkých, ktorí v neho uveria, zachránil. Kto v neho neuverí, bude odsúdený. Preto vám hovorím, aby ste sa mu všetci poklonili, keď ho uvidíte, lebo teraz je čas pokánia pre vás za to, že ste sa v pozemskom živote klaňali bôžikom a hrešili. Inokedy sa už nebudete môcť kajať.*“

Zostúpenie Krista do predpeklia.

Keď to Ján obyvateľom podsvetia povedal, obrátil sa prvý človek Adam k svojmu synovi Setovi: „*Synu môj, chcem, aby si povedal praotcom ľudského rodu a prorokom, kam som ťa poslal, keď som zomrel.*“

Set riekol: „*Proroci a patriarchovia, môj otec Adam, prvý stvorený človek, ma po svojej smrti poslal k rajskej bráne, aby som sa pomodlil k Bohu a aby ma jeho anjel doviedol k stromu zmilovania, kde by som nabral oleja a pomazal ním svojho otca, aby vstal z choroby. A to som urobil. Po modlitbe mi Pánov anjel povedal: ‚Set, vieš o čo žiadaš? O olej, ktorý uzdravuje nemocných alebo o strom, z ktorého tečie tento olej kvôli chorobe svojho otca? To nemôžeš teraz dostať. Odíď teraz a vedz, že po uplynutá 5 500 rokov od stvorenia sveta zostúpi na zem jednorodený Boží Syn, ktorý sa stane človekom a on pomaže tvojho otca týmto olejom a vzkriesi ho. Potom vodou a Svätým Duchom umyje jeho i jeho potomkov a vtedy bude uzdravený. Teraz to nie je možné.*“ Keď to patriarchovia a proroci počuli, zaradovali sa.

Kým sa všetci radovali, prišiel satan, dedič temnoty, a riekol Hádovi, pánovi podsvetia: „*Ty všežravče nenásytný, počúvaj moje slová: Niekto zo židovského národa menom Ježiš sa nazýva Božím Synom. Ale pretože je človekom, Židia ho s mojou pomocou ukrižovali. A keď teraz zomrel, priprav sa, aby sme ho zatvorili tu. Veď ja viem, že je človekom a počul som, ako sám hovorí, že je jeho duša smutná až na smrť. Spôsobil mi veľa problémov na zemi, keď ešte žil medzi smrteľníkmi. Všade, kde našiel mojich sluhov, prenasledoval ich, a všetkých, na ktorých som poslal rozličné choroby, uzdravoval obyčajným slovom rovnako ako tých, ktorých som chcel pochovať.*“

spracoval Juraj Gradoš

ZRKADLENIA ALEXANDRA NEMCA

Koloseum

Zúčastnil som sa na púti do Ríma. Počas návštevy Kolosea, dotýkajúc sa jeho honosných múrov, sme si pripomenuli osud mladých židov, ktorí pred dvoma tisíckami rokov zavlečení víťazmi po dobytí Palestíny do Ríma museli vystavať tento dom smrti pre tisíce kresťanov.

Pohania sa zabávali tým, že ich hádzali ako potravu vyhladnutým levom a iným dravým zverom.

Tieto udalosti sú dnes skoro zabudnuté a v školských dejepisoch tvoria len pár riadkov.

Nestanú sa časom aj osudy obetí zlovôle diktatúry proletariátu a vedeckého ateizmu len fragmentom v akejsi knihe o histórii? ■

„Cez oheň“ alebo

KEĎ NIČOMU NEROZUMIEŠ

Valéria JURÍČKOVÁ

Ako prvý z Jóbových priateľov sa ozýva mnohovravný Elifaz. Zjavne sa cíti kompetentný konať v mene Boha. In medias res sa púšťa do kritiky. Obviňuje Jóba z duchovnej povrchnosti. Bez súcitu vyslovuje slová plné irónie: „Mnohých si zaiste poučoval, utužoval ochabnuté ruky, posilňoval chvejúce sa nohy, obodroval slovom nestálych. Keď to prišlo na teba, mrzíš sa, keď sa ťa to dotklo, si skľúčený. Nádej v bázeň pred Bohom neskladáš už, na život dobrý nespoliehaš sa?“ (Jób 4, 3 – 5)

Elifaz nerozumie situácii, ktorú má pred sebou, pretože nikdy nebol na tejto úrovni poníženia ako Jób. Jeho skúsenosť s Bohom sa zmestí do jedného verša: „*Sám som videl, tí, čo orú zlobu, neprávosti sejú, tí ich zožnú aj.*“ (Jób 4, 8) Zrejme nikdy nezažil vážnejšie trápenie, ale to mu nebráni, aby sa cítil kompetentný súdiť Jóba. Všimnite si pozorne – Elifaz súdi Jóba, nie hriech. Ani on, hoci je jeho priateľom, nevie pomenovať nič konkrétne, z čoho by mal Jób robiť pokánie. Napriek tomu sú jeho slová plné nepriateľských tónov.

Skúška alebo hriech

Iste si už počul mnoho kritických rozhovorov, v ktorých bol človek v trápení kritizovaný za nedostatok viery či nesprávne postoje. Stačí, že vidíš, ako sa aktívni kresťania, ktorí sa angažovali v službe, ťažko vyrovnávajú s nečakaným problémom (smrťou blízkeho, narodením postihnutého dieťaťa či nemožnosťou mať dieťa, nezamestnanosťou, finančnou krízou) a hneď ako Elifaz začínaš spochybňovať ich vieru a všetko, čo dovtedy spravili v službe Bohu.

Dôležité je rozlišovať dve veci. Prvou je, keď máš pred sebou človeka ako Jób. Trpí a je ti zjavné, že ho Boh voviedol do skúšky. Nevidíš do jeho srdca, ale to, čo o ňom vieš, ti stačí, aby si vedel, že je dosť skúsený v Pánovi. Ak by aj „vliezol“ do vážneho hriechu či problémov s okultizmom, si si istý, že by s tým niečo robil. A tak predpokladáš, že dôvodom trápenia je Božia výchova. Nikdy si nebol v situácii, ktorú prežíva on. Nerozumieš jej. To najhoršie, čo vtedy môžeš spraviť, je rozdávať lacné rady. Aj tu platí, že ak niečomu nerozumiem, nerozprávam o tom. Človek síce chce pôsobiť múdro a zbožne a tešiť sa z toho, aké múdre rady porozdával, ale falošnosť bude odhalená okamžite. Spôsobí v trpiacom skôr vzburu ako upokojenie. O čom však hovoriť môžem a mám, je všetko to, čo viem o Bohu. Povzbudzuj brata alebo sestru v Kristovi všetkým tým, čo vieš z Božieho slova o Pánovi, o jeho milosrdenstve, múdrosti, moci a láske, o jeho sláve a svätosti. A hlavne – modli sa s týmto človekom a modli sa zaňho. Skús viac hovoriť Bohu o trpiacom človeku ako človeku hovoriť o Bohu. Vyzerá to jednoducho, ale je to účinné. A okrem toho to neprinesie pocit sebauspokojenia a pyšného tešenia sa z vlastnej pseudoduchovnosti. Nesnaž sa z trápenia iných živiť svoju márnomyseľnosť.

Iná situácia je vtedy, keď máš pred sebou človeka, v živote ktorého zjavne vidíš hriech. Ten treba pomenovať a viesť človeka k tomu, aby ho opustil a robil pokánie. Pozor – odsúdiť treba hriech, nie človeka. Aj apoštol Pavol upozorňuje na to, aby sme vinníka napomenuli tak, aby ho prílišný zármutok neodviedol od viery v Ježiša Krista. Ak súdiš človeka, ak sa cítiš lepší a spravodlivejší ako on, nepochopil si evanjelium. Božie slovo hovorí, že „všetci zhrešili“. A to, že sme si pred Bohom rovní, znamená, že všetci sme hriešni, a rovnako aj to, že všetci sme jeho deti a že Ježiš zomrel za každého človeka. Aj za brata, ktorý je práve pred tebou. Voči tomuto bratovi a sestre máš povinnosť lásky a úcty. Nie súdu. „*Kto si ty, že súdiš cudzieho sluhu? On stojí alebo padá svojmu pánovi.*“ (Rim 14, 4) Skutočná láska k človeku je tá, ktorá pramení vo večnosti a smeruje k večnosti. Nikdy nevieš, čo by si v danej situácii urobil ty.

Keď po ťažkej autonehode ležal mladík v nemocnici s hrozbou ochrnutia, prišli ho navštíviť jeho priatelia zo spoločenstva. „*Viem, ako sa cítiš...*“ začal slová povzbudenia jeden z nich. „Nie, nevieš absolútne nič o tom, ako sa cítim!“ prerušil ho mladík. „*Nikdy si nebol v tejto situácii, nie si teraz v mojej koži a nevidíš do mojej mysle, a preto nemôžeš vedieť celkom nič o tom, čo prežívam!*“

Máš dosť pokory spoznať, kam siahajú tvoje skúsenosti, aby si nerozdával prázdne rady? Poznáš Božie slovo natoľko, aby si ním vedel povzbudzovať utrápených? Si vytrvalý v modlitbe a si presvedčený o jej účinnosti? Máš odvahu priznať si, že súdiš ľudí, ktorí sa nezachovali dosť statočne, dosť kresťansky, podľa tvojich predstáv a noriem a povyšuješ sa nad nich? Máš skutočnú lásku k človeku, ktorý žije vedľa teba? ■

Snímka: www.coptic.net

Koptská ikona Nájdenia hlavy Jána Krstiteľa.

Tretie nájdenie hlavy svätého Jána Krstiteľa

Keď vlastníme niečo vzácne, dávame si pozor, aby sme to nestratili. S drahocennou vecou nebudeme hazardovať. Toto mi prišlo na myseľ v súvislosti s polyelejným sviatkom *Tretieho nájdenia úctyhodnej hlavy svätého a slávneho Pánovho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána*, ktorý sa slávi 25. mája. Samotný názov sviatku nám totiž napovedá, že hlava svätého Jána Krstiteľa sa počas dejín kresťanstva stratila, a to dokonca trikrát. Nie je to zarážajúce? Nie je zarážajúce mať v rukách takú vzácnu vec, akou je hlava najväčšieho spomedzi tých, čo sa narodili zo ženy (Mt 11, 11), a trikrát ju stratiť?

Ešte prekvapujúcejšia je však iná vec. Tá, že Boh nad kresťanmi „nezlomil palicu“. Nepovedal: „Keď ste ľahostajní voči takému veľkému pokladu, viac ho neuvidíte.“ Práve naopak, znova a znova dovoľoval kresťanom, aby ju našli. Táto udalosť nám ukazuje, ako veľkodušne sa Boh správa voči nám: netrestá nás okamžite za naše previnenia, ale dovoľuje nám opätovne dosahovať jeho milosrdenstvo.

Z toho vyplývajú dva závery. Po prvé: Buďme Bohu vďační za jeho veľkodušnosť a kedykoľvek padneme do vážnejšieho hriechu, rýchlo ho oľutujme a ponáhľajme sa na svätú spoveď. Po druhé: Nezneužívajme jeho veľkodušnosť, aby sa nestalo, že naše správanie bude opovážlivým spoliehaním sa na Božie milosrdenstvo. Po spovedi sa úprimne usilujme o lepší život.

Neexistuje nič drahocennejšie ako naša spása. Urobme všetko preto, aby sme o ňu neprišli. So spásou sa nesmie hazardovať.

Marcel Gajdoš

SPOLOK SV. CYRILA A METODA

Naši jubilanti

V júni si okrúhle životné jubileum pripomínajú títo naši členovia:

50 rokov: Mgr. Anna Sopková zo Sečovskej Polianky, Mária Pačutová z Davidova

60 rokov: Ing. Vladimír Cilli z Košíc-Terasy, Johana Havrilčáková z Breziny, Kamila Hohošová z Hriadok, PaedDr. Ján Kaputa z Hrabského, Helena Kuderjavá zo Svidníka, Ján Zlacký z Okružnej

70 rokov: Gabriel Gbúr z Helcmanoviec, Anna Hajduková z Mlynároviec, Filoména Hájniková z Budkoviec, Jolana Maťašová z Trebišova, Anna Oreničová z Bardejova, Mária Raganová z Nižného Hrabovca, o. Ján Smolnický z Košíc-Sokoľa

75 rokov: Ján Bača zo Zbehňova, o. Ing. Štefan Čarný z Bratislavy, Helena Fedorová zo Slavkoviec, Július Holiš zo Zemplínskeho Jastrabia, Vojtech Pešta zo Sliepkoviec, Jozefína Poľakovská z Michaloviec, Pavol Soták z Trebišova, Mikuláš Šmajda z Košíc-Šace, Helena Volčková zo Strážského

80 rokov: Mária Gufrovičová z Kožuchova, Anna Guziová z Vyšnej Olšavy, Anna Juríčková z Chmeľovej, Rozália Kipilová z Hažína nad Cirochou, Helena Lukáčová z Cejkova, Mária Maciková z Horne, Mária Majzeľová zo Soli, Ján Pillár z Milpoša, Mária Romanová z Fijaša, Ing. Štefan Struňák z Vranova nad Topľou, Marta Studená z Popradu

85 rokov: Andrej Hamza z Moravian, Ján Kaňuščák z Ďačova, Alžbeta Kiselovičová z Pozdišoviec, Mária Korytková z Kravian, Anna Margová z Michaloviec-Vrbovca

Všetkým jubilantom vyprosujeme hojnosť Božích milostí. Na mnoho rokov, šťastných rokov!

Oznam

Spolok sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV a Zemplínske múzeum v Michalovciach vás pozývajú na podujatie s názvom Ku koreňom našej viery, ktoré sa uskutoční 24. mája 2008 v Michalovciach.

Program:

08.30 hod. archijerejská liturgia vo farskom Chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky

10.00 hod. odborný seminár k štyridsiatemu výročiu obnovenia Gréckokatolíckej cirkvi spojený s tematickou výstavou liturgických kníh v priestoroch Zemplínskeho múzea (Kostolné nám. 1)

Výbor spolku

KOINONIA JÁN KRSTITEĽ, REALITA PREŠOV

Katolícke spoločenstvo v službe Novej evanjelizácie vás pozýva na stretnutia, kde môžete osobne zakúsiť skutočnosť Božieho slova: *„Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium“.*

Sväté liturgie v gréckokatolíckych chrámoch s modlitbami za uzdravenie špeciálne zamerané na obnovu a uzdravenie vzťahov v rodinách, z ktorých sme vyšli všetci.

02.06.2008 o 17.30 hod. Bardejov-Vinbarg
08.06.2008 o 10.00 hod. Sečovská Polianka
09.06. 2008 o 17.30 hod. Humenné-Dubník

Večer chvál s modlitbou za uzdravenie

Každý štvrtok (okrem cirkevných a štátnych sviatkov) o 16.30 hod. – Prešov – Opál
26.05.2008 o 17.30 hod. Vranov nad Topľou – MDK
28.05.2008 o 17.00 hod. Sabinov – múzeum
29.05.2008 o 16.30 hod Prešov – Opál

Večery v Kaviarni Smajlík

Príjemné posedenie pri káve, čaji s prednáškou vždy o 18.00 hod.
21.05.2008 o 18.00 hod. **pre manželov**
04.06.2008 o 18.00 hod. **pre manželov**
každý piatok o 18.00 hod. večery **pre mladých**
každú stredu o 20.00 hod. Dom modlitby **pre mladých**

Bližšie informácie: 0905382260, koinonia.presov@orangemail.sk

INZERCIA

LIST ČERVENÉHO VINIČA – spoľahlivá ochrana proti opuchom nôh, kŕčovým žilám a hemoroidom (zlatá žila). Dostupný ako krém aj kapsuly. Nájdete vo svojej lekárni alebo na **www.jvnatur.sk**. Informácie: 02/555 711 82, e-apotheke@arcor.de

SPOMÍNAME

22. apríla odišiel vo veku 78 rokov do večnosti k svojmu Stvoriteľovi Boží sluha **Ján Vaško** z Okružnej. Po ťažkej a dlhej chorobe dotĺklo šľachetné srdce dobrého kresťana, manžela a otca. Pohrebné obrady vykonal správca farnosti Okružná o. Leontín Lizák. Za života bol nebohý známy svojou horlivosťou vo viere, láskou k východnému obradu a ku Gréckokatolíckej cirkvi. S odvahou sa v 50-tych rokoch, v čase nástupu totalitného režimu a likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi, postavil proti prijatiu iného vierovyznania veriacich farnosti. Aktívne sa zapájal do života svojej farnosti a prispieval k jej duchovnému rozvoju.

Večnaja jemu pamjať a blažennyj pokoj!

manželka Mária s deťmi a ich rodinami

JUBILEÁ KŇAZOV

Mons. Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita – 11. júna 1978 – 30 rokov kňazstva; **Štefan Čarný**, tit. dekan, výpomocný duchovný v Bratislave – 11. júna 1933 – 75 rokov života; **Miroslav Dancák**, farár vo Veľkom Lipníku – 12. júna 1983 – 25 rokov kňazstva; **Pavol Dancák** ml., vedúci Katedry filozofie a religionistiky na GTF PU v Prešove – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **Ján Dunda**, tit. arcidekan na odpočinku v Bystrom n/Topľou – 11. júna 1978 – 30 rokov kňazstva; **Vasiľ Feckanič**, farár v Beloveži – 11. júna 1978 – 30 rokov kňazstva; **Peter Horňák**, administrátor farnosti Cestice – 10. júna 1973 – 35 rokov kňazstva; **Michal Hospodár**, tlačový hovorca Košického biskupstva – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **Miroslav Janočko**, farár v Dlhom Klčovom – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **Ján Karas**, špirituál kňazského seminára v Prešove – 10. júna 1973 – 35 rokov kňazstva; **Michal Onderko** st., farár v Ruskej Novej Vsi – 10. júna 1973 – 35 rokov kňazstva; **Ľubomír Petrík**, kancelár, tlačový hovorca ABÚ v Prešove – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **František Puci**, farár v Michalovciach, protopresbyter Michalovského protopresbyterátu – 12. júna 1983 – 25 rokov kňazstva; **Dušan Seman**, farár v Trebišove, protopresbyter Trebišovského protopresbyterátu – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **Ján Smolnický**, na odpočinku – 15. júna 1938 – 70 rokov života; **Michal Šándor**, administrátor farnosti Cejkov – 12. júna 1983 – 25 rokov kňazstva; prof. **Peter Šturák**, dekan GTF PU v Prešove – 19. júna 1988 – 20 rokov kňazstva; **Vladimír Tomko**, protosynkel Košického biskupstva – 11. júna 1978 – 30 rokov kňazstva; **Štefan Vasilík** CSsR, tit. arcidekan na odpočinku v kláštore redemptoristov v Stropkove – 10. júna 1973 – 35 rokov kňazstva; **Michal Vasiľ**, farár v Sačurove, protopresbyter protopresbyterátu Vranov-Čemerné – 12. júna 1983 – 25 rokov kňazstva;

Srdečne blahoželáme a prajeme Mnohaja lita!

BLAHOŽELÁME

Pokorný a Bohu oddaný služobník a veľký ctiteľ Panny Márie **Ľuboslav Tóth**, náš duchovný otec, oslávi v júni svoje narodeniny a tohto roka aj 11 rokov od vysviacky za kňaza.

Vyprosujeme mu lásku od dobrotivého Boha, dary Svätého Ducha, ochranu Panny Márie a milosť, nech jeho pery celý život oslavujú Pána.

Ďakujeme mu za veľkú trpezlivosť, lásku a ochotu, ktorú nám preukazuje pri vysluhovaní sviatostí.

Do ďalších rokov pastorácie aj osobného života mu vyprosujeme dobré zdravie a Božie požehnanie na mnohaja i blahaja lita.

Bohu vďační veriaci z obce Koromľa

POZVÁNKY

Duchovné cvičenia v prešovskom seminári

V mene Presvätej Bohorodičky vás pozývame na duchovné cvičenia pre laikov i seminaristov. Cieľom týchto modlitbových duchovných cvičení je cez modlitbu ruženca a úctu k Presvätej Bohorodičke prehĺbiť oslavu Pána Ježiša prítomného v Najsvätejšej Eucharistii a vyprosiť si na príhovor Panny Márie nové zoslanie Svätého Ducha.

Termín: 22. – 24. august 2008

Miesto konania: Gréckokatolícky kňazský seminár bl. P. P. Gojdiča, Sládkovičova 23, Prešov

Poplatok za duchovné cvičenia: 750 Sk

Bližšie informácie a prihlášky dostanete na tel. čísle 0904 738 048 (VPS).

Tešíme sa na spoločenstvo s vami a prosíme o modlitbu za požehnanie.

-jd

Pozvánka na benefičný koncert

V nedeľu 1. júna 2008 o 14.00 hod sa v rámci kresťanského slávenia Dňa detí uskutoční v rímskokatolíckom Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Brezne ekumenické stretnutie spevokolov na slávnostnom benefičnom koncerte POŽEHNAJ, PANE, VŠETKY SVOJE DIETKY. Na koncerte vystúpi aj Zbor sv. Romana Sladkopevca z Prešova, ktorý sa zúčastní aj na slávnostnej svätej liturgii vo farnosti Telgárt.

Občianske združenie Kresťan, Brezno

DAROVALI NA SLOVO

Anna Škovránová, Prešov-Solivar – 300 Sk; Arcibratstvo sv. ruženca, Slavkovce – 500 Sk; GKFÚ Snina – 200 Sk; Ján Rebjak, Bežovce – 200 Sk; GKFÚ Pčoliné – 525 Sk; bohuznámy z Prešova – 500 Sk; Juraj Marcin, Dvorianky – 200 Sk; GKFÚ Torysky – 54 Sk; GKFÚ Falkušovce – 1100 Sk

Úprimne a zo srdca Pán Boh zaplať všetkým darcom.

TV LUX – DOMA JE DOMA

26.05. (pondelok) **07.30** Ranná káva P **08.30** Retro blok **09.00** Doma na dôchodku **10.00** Príbeh o Delirious? **11.00** Večerná univerzita **11.45** Poézia **12.00** Anjel Pána **12.30** Generálna audiencia **13.50** Správy **14.10** Ranná káva **15.05** Zmluva 2002 **15.30** Hrdinovia viery – František z Assisi **16.00** Katechéza **16.30** Kráľovstvo bez hraníc (4) **17.00** Doma v rodine P **18.00** UPeCe live **19.00** Moja misia – Cesta z pralesa (Ekvádor) **19.25** Bioetika (2) – Potrat dnes **20.00** Vlastná cesta **20.30** U Pavla P **21.30** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (3) **22.00** Ranná káva **23.00** Doma v kultúre

27.05. (utorok) **07.00** Svätá omša **07.30** Ranná káva P **08.30** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (4) **09.00** Doma v rodine **10.00** U Pavla **11.00** Príbeh o Delirious? **12.00** Anjel Pána **12.20** Správy **12.45** Tvár Krista v umení (2) **13.45** Poézia **14.00** Ranná káva **15.00** Lumen 2000 **15.30** UPeCe live **16.30** Kráľovstvo bez hraníc (4) **17.00** Doma v zamestnaní P **18.00** Octava dies **18.30** Katechéza **19.00** Moja misia – Cesta z pralesa (Ekvádor) **19.25** Bioetika (2) – Potrat dnes **20.00** Zmluva 2002 **20.30** Medzi nebom a zemou P **21.15** Luxáreň P **21.45** Poltón magazín **22.10** Ranná káva **23.05** Doma na dôchodku

28.05. (streda) **07.30** Ranná káva P **08.30** Kráľovstvo bez hraníc (4) **09.00** Doma v zamestnaní **09.55** Luxáreň **10.20** Generálna audiencia P **12.00** Anjel Pána **12.20** Večerná univerzita **13.05** Stretko **14.00** Ranná káva **15.00** Starý zákon (4) **15.30** U Pavla **16.30** Zmluva 2002 **17.00** Doma v Cirkvi P **18.00** Poltón magazín **18.30** UPeCe live **19.30** Octava dies **20.00** Správy P **20.20** Poltón klub P **21.15** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (4) **21.45** Poézia **22.00** Ranná káva **23.00** Doma v rodine

29.05. (štvrtok) **07.00** Svätá omša **07.30** Ranná káva P **08.30** Poltón magazín **09.00** Doma v Cirkvi **10.00** Medzi nebom a zemou **10.45** Poézia **11.00** Stretko **12.00** Anjel Pána **12.30** Moja misia – Cesta z pralesa (Ekvádor) **13.00** Bioetika (2) – Potrat dnes **13.30** Octava dies **14.00** Ranná káva **15.00** Tvár Krista v umení (2) **16.00** Večerná univerzita **16.45** Správy **17.00** Doma v kultúre P **18.00** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (4) **18.30** Retro blok **19.00** U Pavla **20.00** Gospel párty P **21.00** Katechéza **21.30** Lumen 2000 **22.00** Ranná káva **23.00** Doma v zamestnaní

30.05. (piatok) **07.30** Ranná káva P **08.25** Tandem kvíz (4) **09.05** Doma v kultúre **10.00** UPeCe live **11.00** Poltón klub **12.00** Anjel Pána **12.20** Luxáreň **12.50** Hrdinovia viery – František z Assisi **13.20** Zmluva 2002 **13.50** Ranná káva **14.45** Generálna audiencia **16.05** Medzi nebom a zemou **16.45** Správy **17.05** Doma na dôchodku P **18.00** Kráľovstvo bez hraníc (4) **18.30** Stretko P **19.30** Úsmev v Paríži P **20.00** Štúdio AHA P **20.30** Taizé P **21.30** Večerná univerzita P **22.10** Ranná káva **23.05** Doma v Cirkvi

31.05. (sobota) **07.00** Medzi nebom a zemou **07.45** Kráľovstvo bez hraníc (4) **08.10** Taizé **09.05** Večerná univerzita **09.45** Štúdio AHA **10.15** Stretko **11.10** U Pavla **12.00** Anjel Pána **12.30** Gospel párty **13.30** Generálna audiencia **14.50** Starý zákon (2) **15.20** Katechéza **15.50** Úsmev v Paríži **16.25** Správy **16.45** Octava dies **17.15** Tandem kvíz (5) P **18.00** UPeCe live **18.30** Poltón klub **19.30** Luxáreň **20.00** Ukončenie mariánskeho mesiaca z Námestia sv. Petra v Ríme **21.30** Retro blok **22.00** Úsmev v Paríži **22.30** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (4) **23.00** Tvár Krista v umení (2)

01.06. (nedeľa) **07.00** Stretko **08.00** Svätá omša **09.00** Kráľovstvo bez hraníc (5) P **09.30** Starý zákon (5) P **10.00** Hrdinovia viery – František z Assisi **10.30** Poltón klub **11.30** Luxáreň **12.00** Anjel Pána P **12.20** Poézia P **12.40** Na misijných cestách s kardinálom Tomkom (4) **13.10** Taizé **14.05** Správy **14.30** Lumen 2000 **15.00** Retro blok **15.30** Hrdinovia viery – František z Assisi **16.00** Starý zákon (5) **16.30** Kráľovstvo bez hraníc (5) **17.00** Úsmev v Paríži **17.30** Medzi nebom a zemou **18.15** Poltón magazín P **18.45** Tandem kvíz (5) **19.30** Katechéza P **20.00** Gospel párty **20.55** U Pavla **21.50** Gorazdov Močenok P **22.20** Octava dies P **22.45** Večerná univerzita **23.25** Úsmev v Paríži

02.06. (pondelok) **07.30** Ranná káva P **08.30** Retro blok **09.00** Doma na dôchodku **10.00** Gospel párty **10.55** Večerná univerzita **11.35** Poézia **12.00** Anjel Pána **12.25** Generálna audiencia **13.45** Správy **14.05** Ranná káva **15.00** Gorazdov Močenok **15.30** Starý zákon (5) **16.00** Katechéza **16.30** Kráľovstvo bez hraníc (5) **17.00** Doma v rodine P **18.00** Poltón klub **18.55** Moja misia – Čo slová nepovedia (Sibír) P **19.20** Bioetika (3) – Umelé oplodnenie P **19.55** Luxáreň **20.20** U Nikodéma P **21.15** Úsmev v Paríži **21.45** Ranná káva **22.40** Doma v kultúre

03.06. (utorok) **07.00** Svätá omša **07.30** Ranná káva P **08.30** Úsmev v Paríži **09.00** Doma v rodine **10.00** U Nikodéma **11.00** Gospel párty **12.00** Anjel Pána **12.25** Správy **12.45** Taizé **13.45** Poézia **14.00** Ranná káva **15.00** Lumen 2000 **15.30** Poltón klub **16.20** Kráľovstvo bez hraníc (5) **17.00** Doma v zamestnaní P **18.00** Octava dies **18.30** Katechéza **19.00** Moja misia – Čo slová nepovedia (Sibír) **19.30** Bioetika (3) – Umelé oplodnenie **20.00** Gorazdov Močenok **20.35** Medzi nebom a zemou P **21.15** Vlastná cesta P **21.40** Poltón magazín **22.05** Ranná káva **23.00** Doma na dôchodku

04.06. (streda) **07.30** Ranná káva P **08.30** Kráľovstvo bez hraníc (5) **09.00** Doma v zamestnaní **09.55** Vlastná cesta **10.20** Generálna audiencia P **12.00** Anjel Pána **12.25** Večerná univerzita **13.05** Stretko **14.00** Ranná káva **15.00** Starý zákon (5) **15.30** U Nikodéma **16.25** Gorazdov Močenok **17.00** Doma v Cirkvi P **18.00** Poltón magazín **18.30** Poltón klub **19.30** Octava dies **19.50** Správy P **20.15** UPeCe live P **21.10** Úsmev v Paríži **21.40** Poézia **22.00** Ranná káva **23.00** Doma v rodine

05.06. (štvrtok) **07.00** Svätá omša **07.30** Ranná káva P **08.30** Poltón magazín **09.00** Doma v Cirkvi **10.00** Medzi nebom a zemou **10.45** Poézia **11.00** Stretko **12.00** Anjel Pána **12.20** Moja misia – Čo slová nepovedia (Sibír) **13.00** Bioetika (3) – Umelé oplodnenie **13.30** Octava dies **14.00** Ranná káva **15.00** Taizé **16.00** Večerná univerzita **16.45** Správy **17.00** Doma v kultúre P **18.00** Úsmev v Paríži **18.30** Retro blok **19.00** U Nikodéma **20.00** Gospel párty **21.00** Katechéza **21.30** Lumen 2000 **22.00** Ranná káva **23.00** Doma v zamestnaní

06.06. (piatok) **07.30** Ranná káva P **08.30** Tandem kvíz (5) **09.15** Doma v kultúre **10.10** UPeCe live **11.05** Poltón klub **12.00** Anjel Pána **12.20** Starý zákon (5) **13.20** Gorazdov Močenok **13.30** Ranná káva **14.30** Generálna audiencia **16.30** Svätá omša **18.00** Priamy prenos z Festivalu Lumen v Trnave

07.06. (sobota) **07.00** Medzi nebom a zemou **07.45** Kráľovstvo bez hraníc (5) **08.15** Chvály **09.15** Večerná univerzita **10.00** Štúdio AHA **10.30** Stretko **11.30** U Nikodéma **12.00** Anjel Pána **12.25** Gospel párty **13.20** Generálna audiencia **14.40** Starý zákon (5) **15.10** Katechéza **15.40** Gorazdov Močenok **16.10** Správy **16.30** Octava dies **17.00** Priamy prenos z Festivalu Lumen v Trnave

08.06. (nedeľa) **07.00** Stretko **08.00** Svätá omša **09.00** Kráľovstvo bez hraníc (6) P **09.30** Starý zákon (6) P **10.00** Hrdinovia viery – Môj tajný priateľ P **10.30** UPeCe live **11.30** Vlastná cesta **12.00** Anjel Pána P **12.25** Poézia P **12.45** Gorazdov Močenok **13.15** Chvály **14.15** Správy **14.35** Lumen 2000 **15.00** Retro blok **15.30** Hrdinovia viery – Môj tajný priateľ **16.00** Starý zákon (6) **16.30** Kráľovstvo bez hraníc (6) **17.00** Turínske plátno **17.30** Medzi nebom a zemou **18.15** Poltón magazín P **18.45** Tandem kvíz (6) **19.30** Katechéza P **20.00** U Nikodéma **21.00** Misia nádeje – Fire P **22.00** Octava dies P **22.30** Večerná univerzita **23.00** Misia nádeje – Fire

Vybrané relácie TV LUX

Štúdio AHA! / Magazín o mladých nielen pre mladých. Vždy iná, vždy aktuálna téma. Veci, o ktorých treba hovoriť. Srdeční ľudia, dobrá hudba, hlboké posolstvo – to je svet, ktorý ponúkame.

Anjel Pána / Priamy prenos z Vatikánu, kde sa každú nedeľu veriaci spoločne s pápežom modlia mariánsku modlitbu Anjel Pána. Po nej sa pápež prihovára zhromaždenému ľudu a cez nich veriacim celého sveta.

Generálna audiencia / Priamy prenos z rímskeho Námestia sv. Petra, kde sa Svätý Otec pravidelne stretáva s pútnikmi, ktorí prichádzajú navštíviť sväté mesto, a prihovára sa im.

TV LUX družica Thor III; 0,8° západne; 12 169 MHz; horizontálna, lineárna polarizácia; FEC 7/8; 28,0 Msp. Ideálny na príjem je digitálny satelit DVB-S a parabolická anténa s priemerom minimálne 80 cm.

RÁDIO LUMEN

Pondelok – Piatok: **00.00** *Repríz relácií* **03.30** Pod vankúš **05.00** Rádio Vatikán (čes. a slov.) **05.30** Raňajší hudobný blok **05.45** Ranné chvály **06.00** Lumenáda **08.30** Športecho **09.00** Lumenáda **11.00** Lumenfórum **12.00** Anjel Pána, *zamyslenia* **12.10** Hudobný aperitív **13.00** Lumenfórum **16.00** *Hudobné relácie* (PO – TOP 15, UT – Vykopávky RL, ST – Piesne na želanie, ŠT – Gospelparáda, PI – Staré, ale dobré) **17.30** Infolumen I. **18.00** Emauzy **19.00** Svetielko **19.35** Modlitba posvätného ruženca **20.00** Infolumen II. **20.15** Rádio Vatikán **20.30** *Hlavná večerná relácia* (PO – Študentské šapitó; UT – Duchovný obzor; ST – Lupa; ŠT – História a my; PI – Úv hovor) **22.00** *Večerná hudobná relácia* (PO – Počúvaj srdcom, UT – V modrom tieni, ST – Pohoda s klasikou, ŠT – 1. v mesiaci – Hudobné návraty, 2.a 4 v mesiaci – Divadlo sveta (šansón), 3. v mesiaci – Jazzový klub) **23.00** Čítanie na pokrač. **23.30** Infolumen I. R

Sobota: **00.00** *Repríz relácií* **03.00** Pod vankúš **05.00** Rádio Vatikán (čes. a slov.) **05.30** Raňajší hudobný blok **05.45** Ranné chvály **06.00** Ranné spojenie **09.00** Hodinka Vášho štýlu **10.00** Auto-moto klub **11.00** Kolotoč **12.00** Anjel Pána, *zamyslenie* **12.10** Sobotný aperitív na ľudovú nôtu **13.00** Zaostrené **14.00** Tip-Top **16.00** Piesne na želanie **17.30** Infolumen I. **18.00** Emauzy **19.00** Ruženec pre Slovensko **20.00** Infolumen II. **20.15** Rádio Vatikán **20.30** Od ucha k duchu **23.00** Pod Vankúš **23.30** Infolumen I. R

Nedeľa: **00.00** *Repríz relácií* **03.30** Pod Vankúš **05.00** Rádio Vatikán (čes. a slov.) **05.30** Raňajší hudobný blok **05.45** Ranné chvály **06.00** Ranné spojenie **08.30** Svetielko Plus **10.00** Effeta, otvor sa! **11.00** Fujarôčka moja **12.00** Anjel Pána, *zamyslenie* **12.10** Hudobný aperitív **13.00** Literárna kaviareň **14.00** Rozhlasová hra **15.00** Svetlo nádeje **16.00** Piesne na želanie **17.30** Infolumen I. **18.00** Emauzy **19.00** Duchovné Svetielko **19.40** Modlitba posvätného ruženca **20.00** Kresťanské noviny **20.15** Rádio Vatikán **20.30** Vešpery **21.00** Karmel **23.00** Zamyslenie R **23.10** Pod Vankúš **23.30** Infolumen I. R

24.05. (sobota) **18.00** Emauzy – gréckokatolícka svätá liturgia z Prešova; **19.00** Ruženec pre Slovensko – modlia sa členovia rómskej komunity z Brezna; **20.30** Od ucha k duchu – Význam sexuality a sexuálnej výchovy v rodine
25.05. (nedeľa) **13.00** Literárna kaviareň – život a tvorba Terézie Vansovej; **14.00** Rozhlasová hra – M. Kukučín: Mladé letá; **15.00** Svetlo nádeje – príbeh dievčaťa, ktoré sa vyliečilo z rakoviny; **21.00** Karmel – Životospráva podľa Biblie
26.05. (pondelok) **20.30** Študentské šapitó – Výchovné poradenstvo
27.05. (utorok) **20.30** Duchovný obzor – Praktická teológia – Ježiš Kristus v Biblii a Ježiš Kristus slobodomurárov; hosť: ThDr. Anton Solčiansky
28.05. (streda) **22.00** Pohoda s klasikou – 1 000 známych maličkostí (Monteverdi, Čajkovský, Paganini, Chačaturjan a i.)
29.05. (štvrtok) **20.30** História a my – Pontifikát pápeža Jána Pavla II.; hosť: cirkevný historik ThDr. Gabriel Brendza, PhD.

SLOVENSKÁ TELEVÍZIA

DVOJKA:

24.05. (sobota) **15.05** Poltón
25.05. (nedeľa) **09.30** Dejiny kresťanstva – Ľudmila Podjavorinská; **10.00** Priamy prenos svätej omše s eucharistickou procesiou na sviatok Božieho Tela z Primaciálneho námestia v Bratislave. Celebruje arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský; **18.25** Slovo P – príhovor Miroslava Vyhnánka; **18.30** Orientácie P – náboženský magazín zo života veriacich ECAV. Wittenberská biblia z roku 1555, Ján Lacko o apoštolovi Petrovi, pozvánka na Stretnutie kresťanov 2008; **0.35** Orientácie; **01.05** Slovo
26.05. (pondelok) **13.20** Poltón; **13.50** Orientácie; **14.15** Slovo
28.05. (streda) **22.00** Sféry dôverné P – prejavy predstaviteľov duchovného života pri počiatkoch vzniku prvej ČSR pri príležitosti jej 90. výročia
29.05. (štvrtok) **14.50** Sféry dôverné
31.05. (sobota) **13.55** Poltón P
01.06. (nedeľa) **18.20** Slovo P – príhovor ThDr. Jozefa Jančoviča deťom; **18.25** Orientácie P – zo života Katolíckej cirkvi; **01.30** Orientácie; **01.55** Slovo
02.06. (pondelok) **13.35** Poltón; **14.05** Orientácie; **14.30** Slovo
07.06. (sobota) **13.00** Poltón
08.06. (nedeľa) **10.20** Slovenský piatok 2/2 P – dokumentárny film o Sviečkovej manifestácii na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave 25. marca 1988; **16.00** Orientácie P; **16.25** Slovo P; **02.00** Orientácie; **02.25** Slovo

SLOVENSKÝ ROZHLAS

Rádio Slovensko: **PO – PI** **05.20** Zamyslenie na dnešný deň; **ST** **19.20** Ekuména – Spravodajstvo zo sveta ekumény; **ŠT** **19.20** Rádio Vatikán; **PI** **03.45** Rádio Vatikán R; **SO** **03.45** Rádio Vatikán R; **NE** **09.30** Kresťanská nedeľa; **21.05** Cesty R
Rádio Regina: **ST** **21.00** Cesty R; **SO** **20.00** Cesty; **NE** **07.55** Z duše (nedeľná úvaha); **09.30** Kresťanská nedeľa; **18.10** Frekvencia M
Rádio Devín: **NE** **08.00** Hudba, život, viera; **13.50** Kresťanská hudba; **15.30** Slovo pre veriacich i neveriacich
Rádio Patria: **NE** **07.10** Svetlo – náboženská relácia; **07.50** Rádio Vatikán R; **18.45** Liturgia (1. nedeľa v mesiaci – PC, 2. nedeľa – GKC, 3. – 5. nedeľa – iný program)

Kresťanská nedeľa (NE 09.30 /Rádio Slovensko, Rádio Regina/)
25.05. Evanjelické služby Božie z Dobšinej

Z duše (NE 07.55 /Rádio Regina/)
25.05. Ivan Šulík: Úprimnosť **01.06.** Daniel Pastirčák: Deti

Cesty (NE 21.05 /Rádio Slovensko/; ST 21.00, SO 20.00 /Rádio Regina/)
24.05. Náboženské spektrum (P. Gabriš)
31.05. Náboženské spektrum (N. Lúčanská)
07.06. Náboženské spektrum (Ľ. Malík)

P – Premiéra; R – Repríza; **Rádio Vatikán** FM 93,3 MHz, MW 1530-AB kHz, SW 4005 kHz, Intelsat 325,5 East (Atlantik); 05.25 – 05.40; 19.45 – 20.00 – slovensky; 05.10 – 05.25; 19.30 – 19.45 – česky

Svätý Ján Damascénsky povedal, že ... (dokončenie v tajničke)

Pomôcky: Alnico, RNL, Ai, Kosov, Zonda	Ocigáň	1. časť tajničky	Magnetická zliatina	Spodok krivky	slovo	Argentínsky teplý vietor	Rímske číslo 505	Obyvateľ Levoče	3. časť tajničky	Švajčiarska rieka
Veľká mucha					Dlho					
Kilogram					Váčšou mierou / Ekonomické oddelenie					
Takmer							Klokor / Rozhl. spol. Laosu			
Skratka súhvezdia Baran (Aries)				Sorta / Starý po anglicky						
Medveď					Domácke ženské meno / Stav pred záchvatom					Sídlo zraku
slovo	Plachetnica / Nehla					Hrubý povraz / Solmizačná slabika				
Chemická značka neónu			Vial / Otlačená pokožka				Nula / Veľká miestnosť			
Túz				Šarha / Antická nádoba				Leňochod / Ostuda		
Slučky na odeve						Citoslovce, údiv / Maliarska technika			Nieto	Cez
Skrivilo					Lesk / Mužské meno					
Voľba										
Lahôdka							2. časť tajničky			
Rímsky peniaz			Cudzopasný hmyz				Vysvetľovacia spojka			

osemsmerovka

T I I K R A B A K R S T V D A R H
T N E A O T R D Ľ O O Y A M Y R K
C E E L B Ó Ď E E B C R D B O B Z
Á V V V E M B A I A O Š Á B E R A
S N A A D E E Z C V T R Č T N A H
K U Á L R A R Š A A C N L O Y N I
N Č E Ž R A S N Z E F E P I E Ä J
Ť O D Z E M I O C C H S S V S E T
J A L L I E S T N E S I E T R T Ľ
Š V V S M L V Š M L N E A I A A T
A L I Ž A T E B O A E A CH L I E B
C E M E N T T V J K M O R Ž Í R K
O K T E T O O M Š A O P A P I E R

Legenda: ADVENT, ARCHA, ATÓM, BETLEHEM, CELA, CEMENT, CENA, CESTA, CIEĽ, CVAL, DAROVANIE, EFEZ, ELIZEUS, HNEV, HRAD, HROB, HROM, CHLIEB, IKRA, IZRAEL, JERICHO, JOEL, KRÍŽ, KRST, LIST, MIER, MISIE, OBAVA, OBED, OBETA, OCOT, OKTETO, OMŠA, PAPIER, RORÁTY, RYBÁR, SINAJ, SLON, SLOVO, SNEM, SVET, TIARA, VIERA, VLAK, VLEK, ZRNO, ŽIAĽ, ŽILA, ŽREB.

Tajničku osemsmerovky tvorí 45 nevyškrtaných písmen.

Autor: Marek Pataky

Zo správnych riešení krížovky alebo osemsmerovky vylosujeme držiteľa knihy o bl. Vasiľovi Hopkovi.

Výherca za apríl: Juraj Zelník z Banskej Bystrice

Firma PROMONT - výroba VITRÁŽE
aj do izolačného dvojskla. tel.: 0903 601 931; 0918 623 064; www.promontca.sk
INZERCIA

NAJEKONOMICKEJŠIE VYKUROVANIE pre KOSTOLY

TEPLOMETY – okamžité teplo
Teplomety sú elektrické infražiariče, ktoré produkujú tepelné žiarenie najviac podobné slnečnému. Nezohrievajú m3 vzduchu, ale zohrievajú m2 plochy. Nie je treba temperovať.
Za málo peňazí teplo ihneď, keď ho potrebujete. Náklady na kúrenie klesnú aj o 70%.

QH CONTROL s.r.o. divízia vykurovanie
0910 77 66 77
INZERCIA

Maľovanie interiérov chrámov, obnova fasád, reštaurovanie oltárov, ikonostasov, obrazov, sôch a zlátenie. Oprava a ladenie organov. Pokrývanie striech a veží. Ponúkame zľavu, stopercentnú kvalitu a dlhoročnú záruku. Tel.: 035/ 659 31 39, 0905 – 389 162; www.reart.szm.sk
INZERCIA

TEPELNÁ IZOLÁCIA SYSTÉMOM FÚKANEJ MINERÁLNEJ VLNY MAGMARELAX
vám prinesie okamžitú výraznú úsporu energií a tepelnú pohodu. Zatepľujeme trámové stropy, pultové strechy, steny s dutinou a stropné konštrukcie. Technické posúdenie, zameranie a optimálny návrh riešenia ZDARMA.
KAČEŇÁK Rastislav, Technicko-obchodný poradca
Mobil: 0915 042 522
INZERCIA

CHCETE MAŤ REKLAMU ALEBO INZERCIU V TOMTO ČASOPISE?
Ponúkame vám možnosť inzercie a reklamy pre podnikateľov a živnostníkov. Riadková inzercia: 5Sk za slovo, zvýraznené slovo 7,50 Sk, rámček 50 Sk (ceny sú bez DPH). **Pri rámčeku možnosť farebného podkladu zadarmo.**
Plošná inzercia:
Celá zadná strana: 5.500 Sk + DPH
Polovica predposlednej strany (v každom druhom čísle): 3.000 Sk + DPH
Pri viacnásobnom opakovaní zľava až 30 %!!!

s úsmevom

■ Tak som prišla na to, že papier na výplatné pásky sa vyrába z cibule. Kedykoľvek sa na tú moju pozriem, mám slzy v očiach.

■ Turecký hosť v Tatrách práši cez okno koberec, ide okolo bača a pýta sa: „Tak čo, Aladin, neštartuje?"

■ Príde Miloš k lekárovi s opuchnutou tvárou. Lekár sa ho pýta: „Tak čo, sadla včelička na noštek, sadla?"
Miloš hovorí: „Sadla, sadla, ale poštípať nestihla. Brat ju zabil lopatou."

■ Dvaja policajti zastavujú vozidlá. Zastavia farára. Pýtajú sa ho: „Pán farár, čo to tam prenášate?"
„Bojler, pán policajt."
„Dobre, môžete pokračovať v jazde."
O chvíľu sa pýta jeden policajt druhého: „Ty, Jano, a čo je to bojler?"
„ Ja neviem. Ty si chodil na náboženstvo!"

■ Mamička na pieskovisku synčekovi: „Nebi toho chlapčeka lopatkou po hlavičke. Spotíš sa a prechladneš!"

ZAMYSLENIE JOZEFA GAČU

Spolutrpiaca Bohorodička

Cirkvi byzantskej tradície prenechali, na rozdiel od latinskej tradície (ktorá plače nad mŕtvym Kristom Jeremiášovými textami), vyjadrenie nárek najlepším ikonopiscom. Predmetom ikonopisectva sa stali hlavne bohoslužobné texty nadhrobnej Jeruzalemskej utierne slúženej iba vo Veľkú sobotu.

Kristus, ktorý sám o sebe povedal, že je život, leží v hrobe alebo na skale pomazania mŕtveho. Zbožné ženy v plači dvíhajú ruky. Sú symbolom Cirkvi „stenajúcej a plačúcej v tomto slzavom údolí“. Plačú nad sebou i nad Ježišom. Prerušilo sa najcennejšie stretnutie ich života – stretnutie so Spasiteľom. Plačú aj nad zlomyseľnosťou tých, ktorí ho zabili, aj nad svojimi hriechmi, lebo pred mŕtvym každý cíti hlboký pocit viny.

Snímka: archív redakcie

Grécka ikona „Nariekanie“.

Zdá sa, že ikonopisec nevyjadril nijakú nádej, doslova ju v postavách nariekajúcich žien popiera. Napriek tomu je ich postoj iný ako postoj Bohorodičky Panny Márie. Aj ona plače, no skrúšene ho uctieva.

Mníšska tradícia rozlišuje dvojaký plač: ten, ktorý vedie k zúfalstvu, a ten, ktorý je prameňom útechy, znakom lásky a strážcom obrátenia. Mnísi chceli byť započítaní medzi „blahoslavených plačúcich“, medzi tých, ktorí aj uprostred bolestnej situácie cítia blízkosť blaženosti.

Neplač nado mnou, Matka, keď ma vidíš v hrobe. Panensky si ma počala, pod srdcom si ma chovala. Vstanem zas a preslávim sa. Ako večný Boh slávne vzkriesim všetkých, ktorí ťa s láskou a vierou uctievajú.

Východ v tomto speve nádherne ukazuje posolstvo, smerovanie i zmysel Máriinho nárek, jej vnútorného utrpenia, ktoré spájala s utrpením milovaného Syna, Boha a človeka.

Tento svätý plač je oslavovaný v mnohých bohoslužobných textoch Východu. Ikonopisci nemali veľa príležitostí, aby ho zobrazili, ale keď vo Veľký piatok a sobotu kontemplujeme pláštenicu, pozeráme sa na ikonu Vládkyne plačúcej nad Ježišovým hrobom, na kríž uprostred sviec a svetiel, cítime sa prenesení do tejto atmosféry posvätného plaču, bolesti a utrpenia, ktoré vedú k radosti vzkriesenia.

V Božom slove nenachádzame podrobnosti o Márii, o jej živote, o jej bolesti. Pozorní čitatelia objavia, že cez Máriine postoje a slová sa do nášho vnútra a do života dostávajú tie najpodstatnejšie postoje človeka, ktorý nosí Ježiša Krista. Viditeľne ho svojím životom uctieva i bolesť a utrpenia spája s utrpením Kristovým.

Ježiš povedal: „Vy ste svetlo sveta!“ Mária je ako prvá z ľudí svetlom pre nás v nasledovaní Ježiša – počúvaním Slova, životom i spoluúčasťou na bolesti a utrpení. Kontemplujúc toto naše srdce nemôže robiť nič iné, len sa pritúliť k Pánovi. ■

Elmont - Ivák ZVONÁRSTVO

jediná profesionálna firma na Slovensku

ponúka komplexné riešenia pre chrámy.

Automatizáciu chrámových zvonov

Používame najspoľahlivejšiu technológiu pre zvonenie, ktorá spočíva v bezkontaktovom snímaní polohy zvona s motorickým pohonom riadeným mikroprocesorovou jednotkou. Osvedčená novinka! pohon pomocou lineárneho motora, žiadne fyzické spojenie pohonu so zvonom, chod zvonu je bez vibrácií, maximálne priblíženie k ručnému zvoneniu. Prevádzame kompletnú rekonštrukciu pôvodného zavesenia a uchytenia zvonov ako aj elektrických pohonov. V roku 2007 sme elektrifikovali celkovo 80 zvonov.

Digitálne zvony spolu s hodinovým odbíjaním

Ojedinelé riešenie, pri ktorom odpadá finančne náročné použitie liatych zvonov, alebo nákladné rekonštrukcie zvonových zariadení. Systém obsahuje 4 zvony, hodinové odbíjanie, denný automat, automat-pohreb, zvonkohry (napr. tichá noc, Svadobný pochod).

Vežové hodiny

Ponúkame nový patentovaný vežový stroj pre Váš chrám, riadený DCF signálom, pre štyri číselníky do priemeru troch metrov vyrobených laserovou technológiou za bezkonkurenčné ceny spolu s hodinovým odbíjaním.

Zabezpečenie dodania zvonov

Ponúkame dodanie chrámových zvonov od najväčšieho zvonolejárskeho majstra v Európe p. FELCZYNSKÉHO s tradíciou 197 rokov od 35 kg do 12 000 kg.

Ozvučenie

Ponúkame dodanie a montáž osvedčenej zvukovej aparatúry. Reprobedne vyrobené samozrejme z dreveného profilu pre dokonalú dynamiku, mikrofóny SHURE s fantómovým napájaním 48 V pre najkvalitnejší prenos hlasu, mix- pulty fi. BEHRINGER.

Osvetlenie chrámov ako aj kompletnú elektrifikáciu chrámu

Ponúkame a montujeme úsporné metal-halogenidové svietidlá, ktoré nahrádzajú klasické halogénové 150, 300, 500, 1000 W reflektory s úsporou až 75% energie

Zváranie zvonov

Prevádzame zváranie prasknutých zvonov akejkoľvek veľkosti a hmotnosti.

Kúrenie do chrámu - tepelné žiariče, lavicové kúrenie

Ponúkame osvedčené kúrenie do chrámu tepelnými žiaričmi, ktoré neohrievajú vzduch ale ľudí, okamžitý pocit tepla a zabraňujú tvorbe pliesní a baktérií. Taktiež ponúkame lavicové kúrenie.

Patent

Od 13.07.2000 sme držitelia Patentu na elektronický regulátor zvonov, ktorý je zapísaný do registra podľa § 11 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. ako úžitkový vzor č. 2675.

Osvedčenie a typová skúška

Ako jediná firma na Slovensku sme držitelia certifikátu vydaného Technickou inšpekciou Banská Bystrica na elektrifikáciu, automatizáciu a výrobu vešiaka (konštrukcie) zvona do váhy 6000 kg.

K vežovým hodinám ponúkame zdarma dialkové ovládanie zvonov. Samozrejmosťou je záruka 3 roky a 6 rokov na prevedené práce.

ELMont
Albín Ivák
Liptovské Sliače 914
034 84

Tel: 0905 518 786, 0905 642 499
Tel.Fax: 044- 43 20 295
http://www.ivakzvony.sk
email: ivakzvony@ivakzvony.sk

ActIv8 na Velehrade

Srdečne pozývame všetkých mladých, ktorí sa nezúčastnia Svetových dní mládeže (SDM) v Sydney, na medzinárodné stretnutie českej a slovenskej mládeže ActIv8 na moravskom Velehrade. Od motta SDM „Keď na vás zostúpi Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami“ (Sk 1,8) je odvodený aj názov velehradského podujatia ActIv8 (hlava-Act I, verš-v8), ktoré vo svojom význame povzbudzuje k aktívnemu a činorodému prežívaniu mladosti a k motivácii vydávať osobné svedectvo o Kristovi v súčasnom svete. Jednotlivými časťami programu (telemost z priebehu SDM v Sydney, katechézy, benefičný koncert gospelových skupín Tretí deň /SK/, Sonic Flood /USA/, krížové cesty, rôzne workshopy, prednášky, šport, sv. omše, služba UCHA, nočné bdenie a pod.) má byť ActIv8 zamerané na posilnenie cezhraničných vzťahov, blízkosť oboch národov, ale aj oživenie kultúrnych tradícií.
Všetky potrebné informácie nájdete na webovej stránke podujatia: www.activ8.sk alebo u svojich diecéznych koordinátorov.

Termín podujatia: 18. – 20. 7. 2008
(možnosť príchodu už 17. 7. 2008 popoludní)
Vekové obmedzenie: 14 – 30 rokov
Registrácia: elektronickou formou na www.activ8.sk
Poplatok: 150,- Sk + cestovné (je v ňom zahrnutá 2x sýta polievka)
Ubytovanie: vo vlastných stanoch
Spôsob dopravy: **AUTOBUS**: Podľa dostatočného počtu záujemcov budú koordinátori z jednotlivých diecéz zabezpečovať autobusovú dopravu mladých priamo do Velehradu; **VLAK**: 17. 7. 2008 bude cez celé Slovensko prechádzať špeciálny vlak, ktorý bude viezť pútnikov do Velehradu a 20. 7. 2008 sa bude vracať tou istou cestou naspäť; miesta zastávok uvedieme na webovej stránke už čoskoro; cena lístka nebude vyššia ako bežný lístok; **PEŠIA PÚŤ**: „S Františkom za pápežom“; termín: 12. – 20. 7. 2008; miesto odchodu: Myjava; poplatok: 1500,-Sk; informácie o púti nájdete na: www.gifra.frantiskani.sk, prípadne www.activ8.sk; **CYKLOPÚŤ**: budeme záujemcov ešte priebežne informovať. Je však potrebná kvalitná športová výbava a dobrá fyzická kondícia.
Dobrovoľníctvo: Organizačný tím ActIv8 stále hľadá mladých ľudí ochotných nezištne pomôcť v rôznych oblastiach. Ďalšie informácie hľadajte na webovej stránke.

Podmienky účasti na prípravných aktivitách sa môžete dozvedieť u diecézneho koordinátora pre pastoráciu mládeže (ThLic. Dominika Komišaková, domikomi@gmail.com, 0907 533 832).

Pozývame preto všetky farské spoločenstvá, ale i jednotlivcov k aktívnej príprave na slávenie myšlienky XXIII. SDM!

Na webovej stránke podujatia: www.activ8.sk nájdete okrem informácií o programe, registrácii, hosťoch, ActIv8 súťažiach, partnershipe aj rôzne formy duchovnej prípravy: námety na stretká, duchovné zamyslenia, modlitbu ActIv8 a pod.

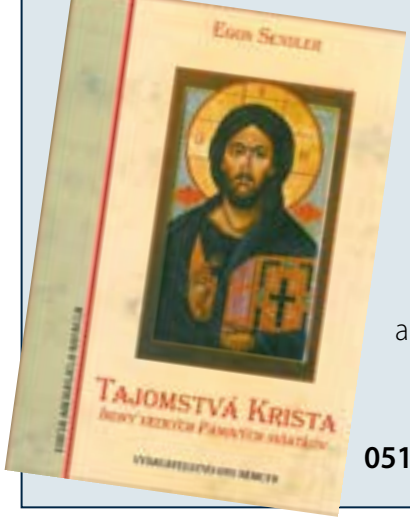

MIMORIADNA PONUKA
Egon Sendler:
TAJOMSTVÁ KRISTA
Ikony veľkých Pánových sviatkov (399,- Sk)
Kniha sa postupne stáva akousi malou encyklopédiou kresťanského umenia
Predajňa PETRA Prešov, 051/7562626. Aj na dobierku!

Prečo práve infrakúrenie?
- kúrenie používate, len keď ste v chráme;
- pomocou neho vyhrievate priestor a ľudí;
- lebo cena za kúrenie sa vám vráti rýchlo;
- kvalita našich služieb je vysoká (návrh umiestnenia, inštalácia, dovoz, záručný a pozáručný servis a mnoho ďalších výhod);
- ušetríte až 80% z nákladov na ročné kúrenie.

Zavolajte si pre Vašu ponuku, pre kostoly zľava až 10% a mnoho iných výhod

C a n u s - Infra k ú r e n i e
Južná trieda 66
040 01 Košice
Mobil: 0903 740 290
email:ponuky@infra-kurenie.sk
Web.: www.infra-kurenie.sk

CANUS INFRA-KÚRENIE

www.activ8.sk www.activ8.cz

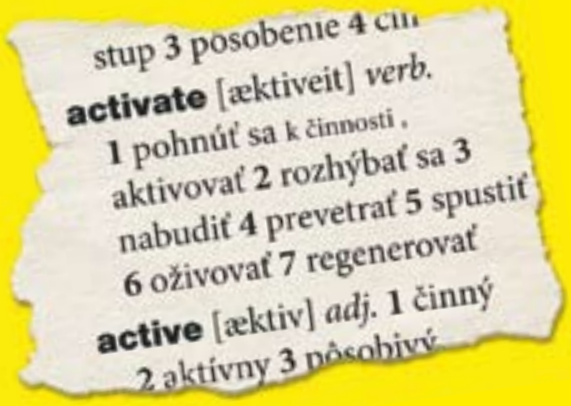

„Keď zostúpi na vás Svätý **Duch,** dostanete **silu** a budete mi **svedkami**“
Sk1,8 Act1,v8

Velehrad **18.–20. 7. 2008** Stretnutie českej a slovenskej mládeže

Spoločná oslava **Svetových dní mládeže**, v spojení s WYD Sydney 2008

activ8